novi POLET

List učenika Prve gimnazije

broj 44

SADRŽAJ

3 Uvodnik

4 Ekskurzija za nezaborav

7 O Gimnazijadi

Posjete...

20 prijatelja iz Njemačke

21 strip-umjetnika iz Francuske

22 Učestvovali smo...

Literarni kutak

25 ... iz Zbornika Matice hrvatske

28 i drugi radovi

29 Kulturocid – zatvaranje Zemaljskog muzeja

34 Čarolija smijeha i osmijeha

IMPRESUM

Novi Polet 44

IZDAVAČ: Prva gimnazija

Adresa: Gimnazijska 3

Tel: 033/203-567

Glavni i odgovorni urednik: Admir Omeragić

Novinarska ekipa: Amina Zalihić, Sadžida Hadžić, Lamija Hukić, Amila Kalamujić, Adna Džuho, Azra Karajica, Adna Čengić, Jasna Čičić, Nudžejma Grabovica, Merjem Selimbegović

Saradnici: članovi Informatičke sekcije

Stručni konsultatnt: Belma Rahmanović

Dizajn i tehnička priprema: Elma Turić

List učenika Prve gimnazije u Sarajevu pod nazivom NOVI POLET upisan je u registar medija u Ministarstvu obrazovanja, nauke i informisanja Kantona Sarajevo, pod brojem NKM 5/99, dana 22.02.1999. godine.

Riječ urednika

Stigao je septembar. Mjeseca početka jeseni, ali i nove školske godine. Prvačići prvi put ulaze kroz velika vrata Stare dame, a maturanti s nestrpljenjem očekuju kraj posljednje godine njihovog srednjoškolskog obrazovanja. Nakon dva i po mjeseca odmora, provoda, zabave i dana bez školskih obaveza, stiglo je vrijeme da se stolice ponovo zagriju, a dnevnici pripreme za najbolje ocjene.

Ekskurzija je završena. Posjeta Španiji, po priči maturanata, prošla je odlično. Muzika, ples, sunce, zabava do kasno u noć samo je dio atmosfere koji je bio prisutan među učenicima koji će za nekoliko mjeseci napraviti najvažniji korak u svom životu.

Ovo polugodište u posjetu našoj školi došli su učenici iz Njemačke. I to dvije grupe učenika. Jedna iz Friedrischshafena u septembru, a druga i Paderborna u oktobru. O aktivnostima i utiscima koji su stekli učenici, ali i profesori iz države koja leži u srcu Evrope saznajte u ovom časopisu.

Mjesec oktobar obilježilo je i tradicionalno sportsko takmičenje „Gimnazijada".

Tim predanih novinara i informatičara, na čelu sa profesoricama Belmom Rahmanović i Merimom Vilić-Kurtović, te urednici Admir Omeragić i Ena Hasković učinilo je sve da Gimnazijada bude što je moguće više popraćena. Sve najave, utakmice i rezultati bili su objavljivani u kratkom vremenskom roku na web-stranici naše škole.
Našu školi posjetio je i poznati francuski strip-artist Jacques Ferrandes, koji je istakao važnost ove umjetnosti, te prikazao značaj stripa u Francuskoj.

Kao i svake godine, naši učenici su učestvovali na konkursu izbora najboljih literarnih radova u organizaciji Matice hrvatske. Čak deset radova naših učenika objavljeno je u ovogodišnjem zborniku, a neke od tih radova možete pročitati upravo u ovom broju Poleta. Učestvovali smo i na drugim literarnim konkursima u organizaciji Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo i Federacije BiH te Udruženja lingvista u povodu Evropskog dana jezika.
O svemu ovome, ali i drugim temama uživajte u nastavku.

Urednik: Admir Omeragić, IIIb

PUTOVANJE KOJEG ĆEMO SE UVIJEK SJEĆATI

Početak školske godine je za nas maturante označio samo jedno - odbrojavanje do polaska na našu dugo iščekivanu ekskurziju. Koferi su spremni, škola je u potpuno drugom planu, sve što želimo je da napokon sjednemo u taj autobus i krenemo. Noć, 14. septembra 2012. godine je označila početak našeg putovanja.

Naša prva destinacija je Italija. Umorni smo od puta, noć je protekla u pjesmi i veselju, ali smo jako zadovoljni i sretni. Stižemo u ranim jutarnjim satima, tačno na vrijeme za naš brod koji će nas povesti u Veneciju. Venecija nas je zaista ostavila bez daha. Grad je poznat po kanalima, gondolama i svojoj bogatoj historiji. Čaroban je, i nije ni čudo što ga smatraju jednim od najromantičnijih gradova na svijetu. Imali smo oko 2 sata za obilazak grada i uspjeli smo obići najbitnije znamenitosti, kao što su Trg i Bazilika svetog Marka, Duždeva palača, Most uzdisaja i most Rialto. Poslije obilaska Venecije vraćamo se u autobus i nastavljamo put prema Lidu di Jesolu. Tamo ćemo provesti jednu noć i sljedeće jutro nastaviti putovanje. Lido di Jesolo je turističko mjesto, sa 15 kilometara dugom, predivnom, pješčanom plažom. Ostatak tog dana smo iskoristili za kupanje i sunčanje, šetnju po gradu.

No, trebalo je nastaviti put i nakon doručka, odmorni i svježi, krećemo prema Španiji. Na putu ka Španiji obilazimo Veronu. Kao i u Veneciji, imali smo oko 2 sata za obilazak. Obišli smo grad iz jednog od najpoznatijih Šekspirovih djela, vidjeli Julijinu i Romeovu kuću, Gradsku arenu, predivne gradske parkove i ulice koje svojom arhitekturom spajaju romantičko-gotičku i modernu gradnju. Nakon Verone, predstoji dug i naporan put ka Španiji.

U Španiji smo na putu za Lloret de Mar posjetili Muzej Salvadora Dalija. Taj muzej je najveći nadrealistički objekt u svijetu i zauzima zgradu bivšeg općinskog pozorišta, koje je uništeno na kraju Španskog građanskog rata. Na tim ruševinama, Dali je odlučio stvoriti svoj muzej. Slike, skulpture, nakit, performansi i postavke koje ispunjavaju svaki milimetar Muzeja pokazuju koliko je talentiran ovaj umjetnik zapravo bio, i zašto je Dali najčešće spominjan kada se porede granice između genijalnosti i ludila.

Pod utiscima našeg umjetničkog uzdizanja nastavljamo put ka

Lloretu i stižemo u prijepodnevnim satima. Smjestili smo se u hotel, a zatim obilazili grad u kojem smo proveli iduće četiri noći ekskurzije. Izrađen je slično kao i italijanski Lido di Jesolo, turističko mjesto sa mnogo hotela, prodavnica i dugom plažom.

Dani u Lloretu su bili ispunjeni zabavom i smijehom, odlascima na plažu, šopingom po gradskom centru. Uživali smo i u jednodnevnom izletu u vodeni park Marineland, no vrhunac boravka u Španiji je ipak bila posjeta Katalonskoj prijestolnici. Barselona je metropola sa preko 2 miliona stanovnika i, kao grad, zaista ima šta da ponudi. Odiše arhitekturom, historijom i umjetnošću, ali, također, ima i svoju drugu, vrlo modernu i tehnološki naprednu stranu. Ne smije se izostaviti ni nogomet, jedan od glavnih simbola ovog grada. Svi su apsolutno zaluđeni FC Barselonom i mi smo imali priliku fakultativno posjetiti stadion ovog nogometnog velikana.

U Barseloni smo obišli znamenitu Sagrada Familiu, remek-djelo arhitekte Antonija Gaudija. Katedrala pri prvom pogledu doslovno oduzima dah. Njezina visina, robusnost, izuzetno neobični oblici i tornjevi, sve skupa izazivaju strahopoštovanje. Ova katedrala počela se graditi još 1882. godine, gradi se i danas, zapravo, to je stalno gradilište, a bit će još dugo s obzirom da je od zamišljenih 18 tornjeva, prema Gaudijevom nacrtu, do danas izgrađeno samo osam.

Vidjeli smo i Gaudijevu Casa Milu, stambenu zgradu za koju je kratakteristično da nema nijedan oštar ugao i da njena fasada izgleda kao prirodna kamena litica.

Tu je i neizostavna šetnja po Rambli, centralnoj ulici Barselone i dugoočekivani šoping za djevojke po svim mogućim prodavnicama. Završnica dana u Barseloni je bila predstava Magičnih fontana, koja se odvija na Mont Juicu. Održava se jednom sedmično, isključivo četvrtkom, i performans objedinjuje vodu, razne svjetlosne efekte i muziku.

Uživali smo u prizoru i nakon završetka uputili se natrag u Lloret i naš hotel. Svake noći boravka u Španiji smo imali odlazak u diskoteku. Ispunila je sva očekivanja i uživali smo u našem noćnom provodu.

Nakon predivnog vremena provedenog u Španiji, došlo je vrijeme za odlazak.

U povratku smo obišli dio Azurne obale i proveli po nekoliko sati u najluksuznijim gradovima svijeta.

Francusku smo obilazili po noći, a na listi naših gradova našli su se Kan, Nica i Monte Karlo. Svaki od ovih gradova odiše glamurom i mogli smo se samo diviti luksuznim hotelima, jahtama, dizajnerskim prodavnicama i tome sličnome.

U Kanu i Nici smo imali slobodno vrijeme i mogli smo razgledati individualno i kako smo sami htjeli, dok smo u Monaku obišli tvrđavu u kojoj se nalazi grobnica princeze Grace Kelly, sa koje se pruža nevjerovatan panoramski pogled na svjetla Monte Carla.

Umorni i omamljeni onim što smo vidjeli, većina nas tone u dubok san i na taj načina nastavlja putovanje. Ponovno smo u Lidu di Jesolu, tu smo proveli još jednu noć i napunili baterije za povratak kući. U Sarajevo stižemo u kasnim večernjim satima, 23. septembra.

Sa ekskurzije nosimo predivne uspomene i sjećanja, i ne preostaje nam ništa drugo nego da se zahvalimo Upravi škole, Turističkoj agenciji, odličnim vodičima, i najbitnije, našim razrednicima: Ameli Alihodžić, Samiru Krluču, Ljiljani Košarac, Saneli Ćesko i vođi puta Faruku Bešliću na odličnoj organizaciji, kao i na tome što u svakom trenutku bili spremni da ispune neku našu želju ili zahtjev i da izađu ususret raznoraznim idejama 95 vrlo kreativnih maturanata!

Amina Zalihić, IVa

GIMNAZIJADA 2012

Otvaranje 14. gimnazijade

Svaki sarajevski gimnazijalac zna odgovor na pitanje šta je to Gimnazijada. Njima, za razliku od starijih ljudi, to nije još jedno sportsko takmičenje. To su tri dana u oktobru koje učenici željno iščekuju u nadi da će ove godine pobijediti u svojoj kategoriji, odbraniti prošlogodišnji naslov i učiniti svoju školu ponosnom. Za njih je to najljepše druženje, susret sa starim i sticanje novih prijateljstava. Stoga ću iskoristiti ovu priliku i zahvaliti se upravi Prve gimnazije i prijateljima naše škole koji su, uprkos svim problemima, uspješno realizovali ovogodišnji projekt i nama, učenicima omogućili sticanje još jednog predivnog iskustva.

14. gimnazijada počela je 22. oktobra 2012. godine i trajala je 3 dana. Učenici su se skupljali oko Stare dame koja ih je pozdravljala i pozivala da se pridruže ostalim takmičarima na poznatom igralištu "Metalac". Iako su temperature zraka bila niske, podržani zrakama sunca, učenici su odvažno išli prema svom terenu. Za razliku od prethodnih godina, ovogodišnja Gimnazijada nije počela njenim formalnim otvaranjem, već su to učinili sami takmičari odigravši prve dvije utakmice. Manifestacija otvaranja ovogodišnje Gimnazijade bila je pomjerena i počela je u 12 sati, tradicionalnim defileom svih sportskih predstavnika sarajevskih gimnazija i MSŠ Goražde. Nakon kratkog predstavljanja svake škole učesnice uslijedio je govor direktorice Prve gimnazije Jasmine Hadžimurtezić koja se zahvalila sponzorima koji su omogućili održavanje ovogodišnjeg takmičenja i svim onim koji su se odazvali i počastili nas svojim dolaskom. Na kraju, učesnicima i posjetiocima se obratio ministar obrazovanja, nauke i mladih Fahrudin Oručević koji je pozdravio sve prisutne, poželio sreću takmičarima i pozvao ih na fer play.

Pod vodstvom profesorice Nadže Katice, 50 učenica Prve gimnazije razdrmale su publiku plesnom izvedbom pjesme "Svijet voli pobjednike" grupe Colonija, čime su u takmičarima još više pobudile želju za osvajanjem 14. gimnazijade.

Lejli Dedović, dobitnici druge nagrade na Međunarodnom takmičenju u Beogradu u disciplini bacanje kugle, ukazana je čast da uz himnu Bosne i Hercegovine vine olimpijsku zastavu na vrh jarbola, nakon čega je uslijedio završni marš takmičara i početak još jedne uzbudljive Gimnazijade koja će nam ostati duboko u sjećanju i u srcima.

Novinar: Sadžida Hadžić, IVb

GIMNAZIJADA 2012

Bivši profesori Prve o Gimnazijadi

Gimnazijada je mjesto okupljanja svih mladih gimnazijalaca, mjesto na kom su smijeh i veselje uobičajena pojava, mjesto sa kog se šire dobre vibracije. Kao što je rekla naša sagovornica, prof. Munira Šauli, sve izgleda kao da je neki praznik. Tako je bilo i ove godine.

Na ceremoniji otvaranja Gimnazijade prisustvovali su brojni gosti među kojima su bili i stari profesori Prve gimnazije. Pitali smo ih šta misle o samoj Gimnazijadi, prije i sad, a evo šta su nam odgovorili:

Prof. sporta Mutevelić Jasminka:

Ja sam 40. godina radila u ovoj gimnaziji. Prije rata smo brojali oko 15 Gimnazijada, a poslije rata smo počeli ponovo brojati - prva, druga itd. Oduševljena sam sportom, zato sam se i bavila sportom i studirala sport i tu ljubav prenosila mojim učenicima. Gimnazijada je jedna divna manifestacija gdje se omladina druži, gdje pokazuje svoje sposobnosti i gdje u sreći i zadovoljstvu šire dobre vibracije. U toj situaciji se luči hormon sreće. Svaka vježba, svako druženje u sreći luči taj hormon i to ljude čini, što i naziv hormona kaže, sretnim. Ovo je divno oragnizovano, drago mi je da ima ovoliki broj škola. Ali bih, također, voljela da ima još nekih škola izvana, pa čak i iz RS-a. Da na taj način povezujemo omladinu, kao što mnoge organizacije sad to čine, za našu zajedničku budućnost. I samo još za kraj da dodam, prijateljstva u sportu su jedna od najdužih prijateljstava.

Prof. bosanskog jezika i književnosti Munira Šauli:

Čini mi se da su sad Gimanzijade siromašnije. Vrijeme čini svoje, i ja sad sa neke druge vremenske distance gledam. Prije je bilo daleko više gostiju, starih profesora. Mađutim, i danas je vrlo lijepo, ovo izgleda kao jedan praznik. Toliko šarenila, toliko mladih ljudi na jednom mjestu. Ja sam emotivno vezana za ovu školu. Učenica sam ove škole, kasnije profesor ove škole, penziju sam dočekala u ovoj školi. Prema tome, sve što je vezano za Prvu gimnaziju, za mene je vrlo lijepo. Ovu manifestaciju treba njegovati, znam da je iz finansijskih razloga sve teže, ali, stvarno, treba pokušati sve da ovo ostane.

Nakon tri dana veselja, šarenila, širenja dobrih vibracija, sve je gotovo... Do iduće godine.

Novinar: Adna Čengić, IIIb

Nijaz Skenderagić, predsjednik Vijeća roditelja Prve gimnazije

Polet: Šta ste vi, kao stalan gost Gimnazijade, očekivali ove godine?

Očekivao sam, kao i uvijek, da se mladi druže, bolje upoznaju, da pokažu svoje sportske vještine i da to bude jedno jako lijepo druženje. Bolje da se družimo u sportu nego po nekim kafićima i prostorima gdje to nije primjereno.

Polet: Koji sport na Gimnazijadi vam je najdraži i da li imate favorita, osim, naravno, Prve gimnazije za koju znamo da navijate?

(smijeh) Logično je da navijam za Prvu gimnaziju, a neka pobijedi najbolji. Od sportova volim da gledam odbojku, košarku, nogomet, sve su to lijepi sportovi.

Polet: Šta mislite o uvođenju fudbala u Gimnazijadu?

Mislim da je to odlična ideja i da bi to trebalo već od naredne godine probati. Volio bih, također, da se proširi krug škola koje se takmiče, da tu bude i škole izvan Kantona Sarajevo.

Polet: Šta mislite o Gimnazijadi prije nekoliko godina i danas. Da li se, prema vašem mišljenju, promijenila, ako jeste, da li nabolje ili nagore?

Ja mislim da je ova manifestacija odlična i zadržava svoj kontinuitet kvaliteta. Siguran sam, ako budemo imali više podrške i razumijevanja od političara, da će naredne godine biti još bolja i, naravno, masovnije posjećena.

NOVINAR: Lamija Hukić, IVb

Intervju sa trenerom i kapitenom košarkaške ekipe Druge gimanzije (djevojke)

POLET: Da li ste zadovoljni igrom svoje ekipe u toku cijele Gimnazijade?

TRENER: Naravno da sam zadovoljan, čim smo prvaci. I jako smo sretni.

POLET: Da li je bilo lako pobijediti?

KAPITEN: Nije bilo nimalo lako. Peta gimnazija nam je od samog početka bila najteži protivnik. Prezadovoljna sam igrom svoje ekipe i cjelokupnim plasmanom. Ovo mi je posljedna Gimnazijada i prva pobjeda, tako da je sreća još veća - odgovorila je sa suzama u očima.

Intervju sa prof. Džaninom Nukić, trenericom odbojkaške ekipe Druge gimnazije (momci)

POLET: Da li ste zadovoljni igrom svoje ekipe?

TRENERICA: Naravno da sam zadovoljna, ja sam rekla još nakon prvog intervjua da idemo do samog kraja. Ubjedljiva je pobjeda. Mislim da ćemo sva takmičenja koja imamo u sklopu ove školske godine osvojiti, iako je ekipa podmlađena, ja vjerujem u njih. Momci igraju srcem i mislim da u ovoj ekipi ne treba ništa mijenjati. Važna je borba, a sve ostalo dođe samo.

Kapiten ekipe Emir Sokolović je dodao da ne može biti bolje i da je prezadovoljan igrom svoje ekipe kao i plasmanom.

Čestitke idu Drugoj gimanziji, koja se pokazala kao jedna od bolje pripremljenih škola. O tome govori i činjenica da su završili ovogodišnju Gimnazijadu sa nemalim brojem zlatnih medalja oko vrata.

Novinar: Adna Čengić, IIIb

KOŠARKA - DJEVOJKE

Osvanuo je i taj, za mene željno očekivani dan. Danas, prvi dan Gimnazijade, ženski košarkaški tim naše škole takmiči se sa ženskim timom Pete gimnazije. Uzbuđena sam i sretna, jer je to pravi trenutak da pokažem svoje novinarske sposobnosti. Već odavno sanjam o tome da kao novinar pratim jedan takav susret i da o tome izvještavam. Uzimam rokovnik, stavljam akreditaciju i žurnim korakom ulazim na teren - Metalac. Pogledom prolazim po tribinama, popunjenim do posljednjeg mjesta, a srce mi ubrzano lupa, kao sat na obližnjoj pravoslavnoj crkvi. Sudija daje znak da je utakmica počela, a djevojke iz našeg tima otimaju loptu od djevojaka iz protivničkog i kreću u akciju. Daju prvi koš. Navijači na tribinama zviždе i žestoko aplaudiraju. Bodre ih da tako nastave i dalje. Uostalom tako i treba, jer mi smo na svom terenu i naših je navijača najviše, a oni su svjesni da podrška znači puno i ne štede svoj glas pomiješan sa zvukom pištaljki i sirene koje su donijeli sa sobom. Naš tim je dao sve od sebe, ali nije uspio savladati djevojke protivničke ekipe, koje se također nisu štedjele i koje su igrale kao nikad do sada, što dokazuje i utakmica koja je odigrana drugi dan Gimnazijade protv KŠC-a, u kojoj su učenice Pete gimnazije odnijele pobjedu rezultatom 22:12 i tako sebi osigurale mjesto u finalu. Također, drugi dan su i učenice Druge gimnazije pokazale zavidnu i dominantnu igru pobijedivši Prvu bošnjačku gimnaziju rezultatom 33:10. Konačno došao je i taj željno iščekivani, treći dan Gimnazijade, gdje se u finalu se našao ženski tim učenica Druge i Pete gimnazije. Obje ekipe su bile svjesne da su sve oči uperene u njih i da se od njih očekuje pobjeda, a one ne žele razočarati svoje drugove i profesore. Konstantno je rezultat bio izjednačen, što pokazuje i rezultat na kraju prvog poluvremena 11:12, u korist Pete gimnazije, ali učenice Druge gimnazije otimaju lopte i kao na krilima vjetra dolaze do protivničkog koša i u njega zakucavaju loptu. Sve koš za košem, čitav teren je na nogama, buka navijača zagušuje zvuk sudijine pištaljke.

Pomno pratim sve što se oko mene dešava i bilježim u rokovnik. Trudim se da pratim i zabilježim svaku akciju i imena djevojaka koje su dale koševe. Poslije, na osnovu prikupljenog materijala ću sastaviti članak, koji će izaći u školskom časopisu. Bit ću ponosna kada se objavi i kada ga svi budu čitali. To će biti moj doprinos ženskoj košarci moje škole. Zamišljam sebe kako izvještavam sa utakmice, a iz razmišljanja me prekinu zvuk sudijine zviždaljke kojom je svirao kraj i proglašavao pobjedu Druge gimnazije rezultatom 21:20.

Novinar: Jasna Čičić, IIIb

KOŠARKA - MOMCI

Na ovogodisnjoj Gimnazijadi u kategoriji košarka za muškarce prijavilo se 7 ekipa koje su predstavljale svoje škole. Već prvi dan Metalac je bio pun visokih košarkaša koji su došli sa ciljem da izbore što bolji plasman i osvjetlaju obraz svoje škole. Dan ranije u žrijebu kapiten svake ekipe je izvukao svog protivnika dok je Peta gimnazija, sa malo više sreće izvukla direktan plasman u polufinale. Tokom tri dana takmičenja svi košarkaši su se trudili i borili za prolazak u sljedeći krug takmičenja. S obzirom da su sve škole poslale do sada najjače timove, pobjednik je bio neizvjesan. Nakon izgubljene utakmice na licima igrača se mogla zapaziti vidna doza razočarenja, dok su gledali kako pobjednička ekipa odlazi sa terena. Svoje mjesto u finalu su zauzele Prva bošnjačka gimnazija, Gimnazija Obala i Peta gimnazija. Iako se radi o sportskoj gimnaziji, ekipa predstavnica je uspjela osvojiti treće mjesto. Posljednja utakmica, odigrana između Prve bošnjačke gimnazije i Gimnazije Obala, bila je popraćena velikim brojem navijača. Svaki trenutak bio je presudan, ali posljednjim zvižduком sudije obilježen je kraj, a pobjedu u ovoj kategoriji slavila je Gimnazija Obala. Jedan od članova pobjedničke ekipe Mahir Ferhatbegović nam je rekao kako je ovo najtalentovanija košarkaška ekipa koju je Gimnazija Obala imala, a svi mi smo bili svjedoci njihove fantastične igre.

Sve čestitke pobjednicima!

Novinari: Sadžida Hadžić, IVb i Lamija Hukić, IVb

List učenika Prve gimnazije u Sarajevu

Novi Pobjednik, 2012, br. 44

ODBOJKA - DJEVOJKE

Takmičenje u oblasti odbojka - djevojke, na ovogodišnoj Gimnazijadi počela je igrom između Pete gimnazije i Prve bošnjačke gimnazije. "Otvarajući sezonu" odbojkaških utakmica, kao pobjednice izlaze djevojke Prve bošnjačke gimnazije rezultatom 2:0. Nakon odigranog prvog meča, slijedi meč između Gimnazije Dobrinja i Treće gimnazije. S obzirom da treme više nema, da je led probijen, učenice Treće gimnazije daju sve od sebe i uvjerljivo pobjeđuju rezultatom 2:0.

Zbog manjih vremenskih problema, utakmice se nastavljaju igrati u sali Druge gimnazije. Treći meč započinje između djevojaka Gimnazije Obale i djevojaka MSŠ "Enver Pozderović" koje dolaze iz Goražda. Djevojke iz Goražda su na samom početku rekle da su došle sa ciljem da pobijede sarajevske gimnazijalke, a to i ostvaruju. Utakmica završava rezultaom 2:0 u korist djevojaka iz MSŠ "Enver Pozderović".

Za naredni meč su se pripremale djevojke Katoličkog školskog centra i djevojke Druge gimnazije. Već na početku bila je očekivana pobjeda djevojaka Druge gimnazije jer su bile u velikoj prednosti, bile su na svom terenu. Odnose pobjedu rezultatom 2:0. Posljednji meč prvog dana Gimnazijade odigrale su djevojke Četvrte i Prve gimnazije. Iako smo se nadali i bodrili naše igračice, pobjedu su ipak odnijele učenice Četvrte gimnazije, rezultatom 2:0.

Idući dan započinje utakmicom između Prve bošnajčke gimnazije i Treće gimnazije. Djevojke su dale sve od sebe, ali u polufinale prolazi samo jedna ekipa, a to je bila Treća gimnazija rezultatom 2:0. Tog dana je odigrana i najuzbudljivija utakmica tokom Gimnazijade u kategoriji odbojka - djevojke. Nedugo nakon završetka prve utakmice, započinje i druga između Druge i Četvrte gimnazije. Igra je bila jako napeta i pobjedu u prvom setu su odnijele djevojke Četvrte. Međutim, djevojke iz Druge se nisu predale tako lako i izjednačavaju pobjedom drugog seta. Iako su sve dale od sebe, pobjedu ipak nose djevojke Četvrte gimnazije rezultatom 2:1.

Posljednji dan Gimnazijade odigrane su dvije utakmice. Prvu utakmicu odigrale su djevojke Četvrte gimnazije i djevojke MSŠ "Enver Pozerović". Prvo mjestu, zlatnu medalju, odnijele su djevojke Četvrte gimnazije rezultatom 2:0. Borbu za drugo i treće mjesto nastavile su učenice Treće gimnazije i MSŠ "Enver Pozderović".

Ukupan plasman glasi:
prvo mjesto - Četvrta gimnazija,
drugo mjesto - MSŠ "Enver Pozderović",
treće mjesto - Treća gimnazija.

Djevojke su dale sve od sebe, i može se reći da su ovo do sada bile najuzbudljivije i najbolje odigrane utakmice u kategeroji odbojka - djevojke.

Pomno pratim sve što se oko mene dešava i bilježim u rokovnik. Trudim se da pratim i zabilježim svaku akciju i imena djevojaka koje su dale koševe. Poslije, na osnovu prikupljenog materijala ću sastaviti članak, koji će izaći u školskom časopisu. Bit ću ponosna kada se objavi i kada ga svi budu čitali. To će biti moj doprinos ženskoj košarci moje škole. Zamišljam sebe kako izvještavam sa utakmice, a iz razmišljanja me prekinu zvuk sudijine zviždaljke kojom je svirao kraj i proglašavao pobjedu Druge gimnazije rezultatom 21:20.

Novinari: Azra Karajica, IVa i Adna Džuho, IVa

ODBOJKA - MOMCI

Činjenicu da je odbojka sve popularnija igra među učesnicima, a i publikom ovogodišnje Gimnazijade, može potkrijepiti svaki prolaznik koji je za tri dana trajanja Gimnazijade, barem jednom prošao pored školskog igrališta "Metalac". Za ova tri dana, odigrano je 8 odbojkaških utakmica između 7 sarajevskih gimnazija. Veličanstvena atmosfera, ponosno navijanje navijača i, naravno, svaka kap znoja i trud koji su igrači uložili u odigrane utakmice, su ovogodišnji odbojkaški dio Gimnazijade učinili potpunim i vrijednim gledanja. Posljednji dan Gimnazijade, koji je istovremeno i najvažniji, je Drugoj gimnaziji osigurao pobjedu u kategoriji odbojka. Taj dan su odigrane finalne odbojkaške utakmice, te izabrani ovogodišnji pobjednici.

Finalna utakmica je odigrana između Druge i Pete gimnazije. Druga gimnazija je od samog početka dominirala, te je i u ovoj utakmici pobijedila sa rezultatom 2:0 u setovima. Trener Druge gimnazije, prof. Džanina Nukić nam je nakon utakmice izjavila da je zadovoljna igrom svoje ekipe, te da je od početka ovog takmičenja bila sigurna u svoje igrače i u njihovu igru.

Za drugo mjesto su se borili učenici Pete i Bošnjačke gimnazije. U prvom setu je pobijedila Bošnjačka gimnazija rezultatom 12:25. U Drugom setu, na iznenađenje svih gledalaca, Peta gimnazija preuzima vodstvo i pobjeđuje sa dva poena razlike, 25:23. Neizvjesnost u trećem setu se nastavila, ali ekipa Pete gimnazije uspješno nastavlja sa svojom igrom iz drugog seta, te pobjeđuje sa rezultatom 15:12.

Utakmica za treće mjesto je bila i najvažnija za našu školu, te sa sigurnošću mogu reći da je bila i najgledanija. Bošnjačka gimnazija vs. Prva gimnazija. U prvom setu, rezultat je bio 25:14 za Bošnjačku gimnaziju. U drugom setu, Prva gimnazija se uspjela vratiti u bitku za treće mjesto i pobjeđuje sa rezultatom 22:25. U odlučujućem setu, umor igrača obje škole je bio vidljiv, a Bošnjačka gimnazija pobjeđuje rezultatom 15:11, te sebi osigurava treće mjesto. Prva gimnazija ostaje četvrta.

Čestitamo svim odbojkašima ovogodišnje Gimnazijade, njihovim profesorima i radujemo se ponovnom susretu iduće godine!

NOVINAR: Adna Jahjaefendić, IIIb

Novi Polet, 2012, br. 44

List učenika Prve gimnazije u Sarajevu

STONI TENIS - DJEVOJKE

Jedan od tri sporta na ovogodišnjoj Gimnazijadi bio je i stoni tenis. U konkurenciji za djevojke takmičilo se osam sarajevskih gimnazija i Mješovita srednja škola iz Goražda, čiji su učenici bili gosti ovogodišnjeg takmičenja. Turnir je održan u sportskoj sali Prve gimnazije, prva dva dana Gimnazijade, 22. i 23. oktobra 2012. godine. Prvi dan turnira nastupale su Prva gimnazija protiv Pete gimnazije, Treća gimnazija protiv Četvrte, Prva bošnjačka gimnazija protiv Srednje mješovite škole iz Goražda, te Druga gimnazija protiv Katoličkog školskog centra. Pobjede su odnijele Prva, Treća, Srednja mješovita i Druga gimnazija. U nastavku takmičenja su se susrele Prva i Treća gimnazija, gdje je uvjerljivu pobjedu ostvarila Prva i tako se plasirala u polufinale turnira. Druga gimnazija protiv Gimnazije Obala također nije imala velikih šansi. Djevojke iz Obale su bile jako dominantne i skoncentrisane, te nisu dopuštale svojim suparnicama da dolaze do poena. Osim domaćina i Druge gimnazije, u polufinale su se plasirale gošće iz Goražda.

Dvadeset treći oktobar je označio drugi dan stonoteniskog turnira i dan za polufinalne i finalne susrete. Djevojke iz Srednje mješovite škole se, nažalost, nisu pojavile, te su se na taj način diskvalifikovale u borbi za prvo mjesto. Tako je susret za pobjednika turnira odigran između Prve gimnazije i Gimnazije Obala. Ekipu Prve gimnazije činile su Merima Imamović i Emina Hodžić, a suparničku Nives Čengić i Emina Hadžiahmetović. Meč je bio izuzetno napet, posebno zato što su djevojke Prve gimnazije igrale na domaćem terenu. Na kraju je pobjedu odnijela Gimnazija Obala, rezultatom 3:1 u setovima. Opravdali su svoju ulogu favorita, posebno jer je članica njihovog tima Emina Hadžiahmetović, osvajačica svih takmičenja i prvenstava u BiH, kao i nositeljica brojnih priznanja i nagrada na svjetskom nivou.

Konačni poredak stonoteniskog turnira za djevojke bio je sljedeći:

Prvo mjesto: Gimnazija Obala
Drugo mjesto: Prva gimnazija
Treće mjesto: Srednja mješovita škola Goražde

Svim učesnicama se još jednom zahvaljujemo na trudu, zalaganju i želimo im puno uspjeha na sljedećim sportskim takmičenjima.

Novinar: Amina Zalihić, IVa

STONI TENIS - MOMCI

Stoni tenis je sport u kojem se takmiče dva ili četiri igrača, kao što se igralo na Gimnazijadi. Po starim pravilima igralo se do 21. poena, a svaki igrač je servirao pet puta zaredom. Danas se igra do 11 poena i servira se zaredom dva puta. Zbog toga igra je postala brža i zanimljivija. Igra se na tri dobijena seta i dok se ne ostavari razlika od dva poena razlike, u pravilu do 11. seta (11:9,12:10...). Kao i svake godine, domaćin Gimnazijade je bila Prva gimnazija. U takmičenju stonisera u parovima učestvovali su takmičari svih devet gimnazija učesnica Gimnazijade i gosti iz Goražda. Meč između Denisa Miokovića, učenika Prve gimnazije, i Senada Memića, učenika Četvrte gimnazije, je otvorio takmičenje. Utakmica je okončana pobjedom našeg učenika Denisa, koji se pokazao svoje umijeće s reketom. Naime, Denis je bez ikakvih problema dominirao nad protivnikom ne dajući mu nikakvu nadu za pobjedu. Dobio je svaki set sa veoma impresivnim rezultatom. Prvi set 11:4 i drugi 11:6. Denis komentira svoju pobjedu na sljedeći način : „Očekivao sam pobjedu jer sam se veoma dugo spremao za ovaj meč. Protivnik me nije impresionirao i dobio sam ovaj meč sa lakoćom. Uživao sam u ovom meču i jako mi je drago što sam predstavljao Prvu gimnaziju u ovom sportu“, rekao je Denis.

Drugu utakmicu je igrala Druga gimnazija protiv Mješovite srednje škole „Enver Pozderović“ iz Goražda. Predstavnici Druge gimnazije su Bušatlić Irhad i Ramezić Alija, a predstavnici škole iz Goražda su Bučo Amar i Silajdžić Haris. Druga gimnazija je dominirala sve vrijeme i s lakoćom odnijela pobjedu od 3:0 u setovima. Stoniseri iz Goražda su izgubili ovu utakmicu i zbog toga napustili daljnje takmičenje. Treća utakmica je bila meč između Treće gimnazije i Prve bošnjačke gimnazije. Prva bošnjačka gimnazija je svojom igrom na početku postavila velika očekivanja. Međutim, Treća gimnazija je uspjela da se odupre velikom pritisku Prve bošnjačke gimnazije i ostvarila pobjedu od 3:0 u setovima. Posljednju utakmicu, za prvi dan takmičenja, su igrali Eldin Uzunović i Haris Šačić iz Gimnazije Obala protiv Stjepana Kesedžića i Admira Šabanovića iz Katoličkog školskog centra. Ova utakmica je bila napeta do posljednjeg trenutka.Takmičar Haris Šačić je imao uspone i padove i pritom izgubio 2 seta, ali u posljednjem trenutku je uspio da odnese pobjedu od 3:2 u setovima. Drugi dan takmičenja, prva polufinalna utakmica je održana je između Prve i Druge gimnazije. Za Prvu gimnaziju su nastupili Mioković Denis i Nikšić Senad, a za Drugu gimnaziju Bušatlić Irhad i Ramezić Alija. Druga gimnazija je ostvarila pobjedu nad Prvom gimnazijom sa čak 3:0. Meč je bio uzbudljiv i borben. Iako su momci iz Druge gimnazije vodili sve vrijeme, ni Prva se nije olako predavala. S razočarenjem smo se oprostili od ekipe Prve gimnazije, nadamo se da će drugi put imati više sreće. Sljedeća polufinalna utakmica se odigrala između Pete gimnazije i Gimnazije Obala. Haris Šačia i Nedim Uzunović, koji su igrali za Obalu, su igrali sigurno i nisu davali šansu svom protivniku. Gimnazije Obala je uvjerljivo pobijedila Petu gimnaziju i tim osigurala svoje mjesto u finalu.

Prvu utakmicu u finalnoj grupi su odigrale Druga gimnazija i Gimnazija Obala. Druga gimnazija je vodila sve vrijeme tako da je na kraju sa lakoćom i pobijedila, rezultatom 3:0 u setovima. Ovom pobjedom Druga gimnazija ide ka vrhu. U nastavku takmičenja u finalnoj grupi igrala je Treća gimnazija protiv Gimnazije Obala. Ovo je bila najzanimljivija utakmica do sada. Obala je pobijedila sa čak 3:0 u setovima i pritom osvojila drugo mjesto. Posljednja utakmica u finalu između Druge gimnazije i Treće gimnazije bila je iznimno borbena. Momci su se borili do posljednjeg trenutka, međutim Druga gimnazija je odnijela pobjedu sa 3:0 u setovima. Tako je osvojila prvo mjesto.

Sudija i trener za stoni tenis Feđa Jašarević o odigranim utakmicama nam je rekao: ''Turnir je protekao u normalnom redu, fer i korektnoj borbi. Organizacija je na nivou. Zahvaljujem se profesoru Faruku Bešliću što održava ovu manifestaciju u životu.''

Konačni rezultati stonotenisera na Gimnazijadi 2012. su sljedeći:
1. mjesto – Druga gimnazija
2. mjesto – Gimnazija Obala
3. mjesto- Treća gimnazija

Novinar: Amila Kalamujić, IVa

Novi Polet, 2012, br. 44

List učenika Prve gimnazije u Sarajevu

Gimnazijada

Zatvaranje 14. Gimnazijade

Tri dana su brzo prošla i još jedna Gimnazijada je završena. Kao i svake godine, mladi su se družili, stekli nova, obnovili stara poznanstva i pokazali svoje sportske vještine.
Ceremonija zatvaranje najvećeg kantonalnog takmičenja srednjoškolaca u sportu između sarajevskih gimnazija i MSŠ "Enver Pozderović" iz Goražda održano je na igralištu Metalac. Svečani defile svih učesnika u ovoj manifestacije nije izostao ni na zatvaranju. Učenica trećeg razreda Prve gimnazije Amina Ramić pozdravila je sve prisutne pjesmom „Zbunjena" grupe Negativ. Svi pobjednici i rezultati su bili poznati odranije te su izrazi na licima sportista bili raznoliki - od veselih prvaka do razočaranih učesnika. Za najuspješnije upriličena je dodjela diploma i pehara, a onim manje uspješnim poželjeli smo više sreće naredne godine.

Ukupni pobjednik ovogodišnje, četrnaeste po redu Gimnazijade je Druga gimnazija, drugo mjesto zauzela je Gimnazija Obala i treće Peta gimnazija. Ništa manje ponosni nisu bili su i domaćini, učenici Prve gimnazije koji su dobili pehar i diplomu za fair play.

U razgovoru sa Nijazom Skenderagićem, članom Vijeća roditelja, saznali smo kako bi želio da na idućoj Gimnazijadi vidi i neke druge sportove kao što je fudbal i da bi volio da se proširi krug takmičenja, da tu budu i škole izvan Kantona Sarajevo.

Na kraju manifestacije, spuštena je olimpijska zastava, a organizatori su pozvali da i sljedeće godine budemo dio ovog takmičenja.

Šta je ovo Gimnazijadu učinilo posebnom, ne bih vam znali reći, ali nama kao maturantima će ova sigurno ostati u najljepšem sjećanju, jer je posljednja na kojoj prisustvujemo kao srednjoškolci.

Novinar: Lamija Hukić, IVb

Posjete

POSJETA UČENIKA IZ NJEMAČKE

U toku mjeseca septembra i oktobra Prva gimnazija ugostila je učenike iz Njemačke i to iz dva grada - iz Friedrichshafena i Paderborna. Učenici iz Friedrichshafena proveli su sedam dana u našem gradu te pored Sarajeva, posjetili Mostar i Memorijalni centar Srebrenica-Potočari. Učenici su imali i priliku prisustvovati na časovima u našoj školi. U mjesecu maju učenici iz Friedrichshafena ugostit će učenike Prve gimnazije.
U oktobru posjetilo nas je dvanaest učenika iz Paderborna. Sa njima su u posjetu Sarajevu došli i profesori Frank Dunschen i Tanja Roloff. Ova posjeta upriličena je u okviru dugogodišnje saradnje na razmjeni učenika i rada na projektima za mlade pod nazivom „Put mladih u Evropu“, koje finansira fondacija „European for Peace“.

Usprkos tome što je posjeta učenika bila radnog karaktera, učenici su odvojili vrijeme da posjete znamenitosti Sarajeva, da probaju naše najukusnije specijalitete, te da osjete radost Bajrama.
Pored posjete gradu i Prvoj gimnaziji učenici su učestvovali u izradi kratkih filmova na temu „Pogledaj unazad i kreni u budućnost“. U pomoć im je pritekao i njemački umjetnik Manfred Webel.

Projekt započet u Sarajevu bit će dovršen u Njemačkoj u mjesecu aprilu kada učenici Prve gimnazije budu išli u sedmodnevnu posjetu.

Osim druženja, razmjene iskustava i usavršavanja stranih jezika ovaj projekt je važan i za upoznavanje kulture i tradicije, a diploma koju će učenici dobiti po završetku projekta priznata je u Evropskoj uniji.

Novinar: Admir Omeragić, IIIb

Posjeta francuskog strip-umjetnika

Jacques Ferrandez u Prvoj gimnaziji

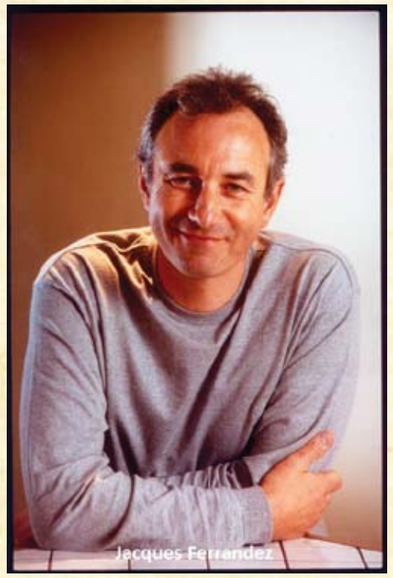

Mjesec oktobar je bio ispunjen brojnim dešavanjima u Prvoj gimnaziji, kako sportskim tako i kulturnim.

Neobičan gost stigao je u našu školu istoga dana kada je počela i Gimnazijada. Riječ je o Jacquesu Ferrandezu, francuskom strip-crtaču koji uživa status pravog umjetnika u svojoj zemlji. Predstavio nam se kratkom ilustracijom djela Alberta Camusa, "Stranac", upućujući nas u tajne nastanka stripa koji u Francuskoj prelazi u ozbiljnu umjetnost koja ne služi samo za zabavu.

Govorio je o problemima sa kojima se strip-umjetnik susreće u kreiranju svog djela, o važnosti ekspresije lica u stripu, o sposobnosti prenošenja na crtež samo onoga bitnog za smisao teme kojom se strip bavi i drugim važnim detaljima u procesu nastajanja stripa. Također je, i to s velikim ponosom, govorio o svome zemljaku čije je djelo i predstavljao.
Slijedeće godine u Francuskoj se o bilježava sto godina od rođenja ovog velikog književnika i filozofa, a Ferrandez će obilježavanju doprinijeti svojom strip-adaptacijom "Stranca".

Posjeta Prvoj gimnaziji je organizirana u okviru njegove šire posjete Bosni i Hercegovini.
U centru "Andre Malraux" u ponedjeljak, 22. oktobra, s početkom u 17.00 sati održana je strip-radionica koju je vodio Jacques Ferrandez. Našu školu je posjetio istoga dana u 13.00 sati.
Tokom svog boravka u BiH obišao je još i Odsjek za romanistiku na Filozofskom fakultetu u Sarajevu i Međunarodni francuski koledž u Sarajevu kako bi i tamo održao strip-radionice na temu Alberta Camusa.
Radionice su bile besplatne i otvorenog karaktera.
Zahvalni smo Ferrnandezu na lijepom i inovativnom druženju. Želimo mu da čim prije završi adaptaciju romana "Stranac".
Ko zna, možda ćemo imati priliku čitati njegov strip.

O Jacquesu Ferrandezu

Jacques Ferrandez je rođen 1955. godine u Alžiru, no nekoliko mjeseci nakon njegovog rođenja njegova porodica seli u Nicu, u Francusku. Razlog je bila Alžirska revolucija (1954-1962). U tom gradu će studirati i u potpunosti otkriti svoj dar za crtanje. Nakon što je završio Nacionalnu školu za dekorativnu umjetnost, počinje se baviti stripom uz scenaristu Rodolpha s kojim stvara lik Komesara Raffinija. Komesar Raffinije bio je objavljen u četiri strip-albuma u periodu između 1980. i 1988. Godine 1987. počinje raditi na svojoj velikoj fresci u pet tomova o historiji Alžira, od porobljavanja do nezavisnosti : riječ je o Bilješkama sa Orijenta.

Nakon toga odlučuje se za klasiku francuske književnosti: Pagnolovu zemlju, njegove drame i njegove ljubavi, u ciklusu Voda sa brda. Sa scenaristom Toninom Benacquistom vraća se 1998. godine sa nešto savremenijim projektima, iz čega iste godine nastaje L'Outremangeur, a dvije godine kasnije Crna kutija.

Ovaj akvarelista velikog dara nastavio je sa radom na svojim Bilješkama sa Orijenta, i od 1998. godine je objavio bilješke sa svojih putovanja u Siriju, Istanbul, Irak i Liban, te, nedavno, nastavak svoje alžirske sage pod naslovom Fantomski rat (2002.). Posjeduje znatnu kolekciju knjiga o historiji Alžira,u kojima se mogu naći slike Alžira u 20. vijeku. Često uslika pojedine dijelove gradova koji mu trebaju za priču. Sve lokacije u njegovima stripovima su bazirane na postojećim lokacijama, koje on vjerno pa skoro identično predstavi na papir.
Trenutno radi na adaptaciji „Stranca“ kojeg je napisao poznati francuski književnik Albert Kami, trebao bi da završi do februara. Na prezentaciji koju je održao u Prvoj gimnaziji je rekao da ga je Albert inspirisao i da ima čast raditi na djelu svog zemljaka (u istoji četvrti su živjeli).

Napisao je i naslikao strip-album Sarajevski tramvaji - Putovanje kroz Bosnu i Hercegovinu koji je objavljen istovremno na bosanskom (Publika, 2005) i francuskom jeziku (Casterman, 2005).
Pored crtanja, ima veliku strast prema muzici i član je benda u kojem svira bas.

Novinar: Benjamin Švraka, IVa

Čuvari historijskog naslijeđa osvojili prvo mjesto

Historijsko-muzejska sekcija Prve gimnazije prijavila se na konkurs "Dani evropskog naslijeđa" objavljenog u maju prošle godine. Tema konkursa je bila "Šta čuvaju naši muzeji" na koju je naša škola odgovorila sa dvanaest radova. Selekcija najboljih obavljena je u toku ljetnog raspusta, a pobjednika su objavili 20. 9. 2012. godine.
Prvu nagradu dobila je Prva gimnazija, Historijsko-muzejska sekcija na čelu sa Jasminkom Filipović kao voditeljicom Sekcije. Svi učenici, profesorica Filipović i Historijsko-muzejska sekcija dobili su diplomu kao nagradu za dokumentarnu fotografiju, a Prva gimnazija zahvalnicu za učešće.
Dodjela nagrada je obavljena 28. 9. 2012. u Muzeju književnosti u Sarajevu, a učenici Prve su dan prije, 27. 9. 2012. godine, bili ponosni domaćini učenicima iz Federacije BiH u obilasku sarajevskih muzeja.
Čestitamo!

Uspješno debatujemo!

Učestvovali smo na debatnom takmičenju škola iz BiH koje je počelo u mjesecu novembru. Naša škola je dala izuzetno dobre rezultate i ušla u polufinale koje je održano 21. 11. 2012. u hotelu Saraj. U polufinalnom takmičenju učestvovalo je šest škola - Prva gimnazija iz Sarajeva, Katolički školski centar, Srednja škola Kreševo, Mješovita srednja škola Zenica i Mješovita srednja škola Uskoplje.
Ovaj projekt organizirala je Češka ambasada u Sarajevu koja je, inače, donirala znatne sume novca za bosanskohercegovačko obrazovnje.
Finalno takmičenje održano je 11. 12. 2012. u Parlamentu BiH. Prije takmičenja obišli smo zgradu Parlamenta.
U finalu su učestvovale četiri srednje škole iz cijele BiH koje su pokazale najviše znanja i vještine u debati: Srednja mešovita škola Foča, Gimnazija Zenica, Srednja mješovita škola Istočna Ilidža, Prva gimnazija. Neke od tema su bile: ulazak BiH u EU, uvođenje elektronskih dnevnika u škole, život parova prije braka i dr. Svi učesnici su imali zajednički cilj – pobijediti, ali Prva gimnazija se pokazala najspremnijom, zadivila je žiri argumentacijom i takmičarskim duhom te završila kao pobjednik.
Zadovoljni smo pobjedom, ali i prilikom da steknemo nova prijateljstva i podijelimo iskustva sa vršnjacima iz cijele BiH.
Organizator takmičenja je pripremio lijepe nagrade za pobjednike i prijem u Češkoj ambasadi, gdje nas je dočekao ambasador i zaposlenici Ambasade.
Ekipu Prve gimnazije činili su: Hana Sarvan, Ahmed Hodžić, Adna Džuho, Enisa Redžepović, Amina Fazlinović, Adnan Lukač, Berina Vrhovac, Lamija Hukić, Amina Kujundžić, Dejan Zonjić, Nicol Nešković i Anesa Opijač.
Ekipu je pripremala profesorica Ozrenka Mešić.
Učenicima i profesorici Mešić čestitamo.

Novinar: Adna Džuho i Amina Fazlinović, IVa

Humanost na djelu
Bili smo dobrovoljni davaoci krvi

Učenici Prve gimnazije i ove godine su pokazali spremnost da pomognu drugima te su dobrovoljno darivali krv. Akcija dobrovoljnog davanja krvi organizirana je 29. 10. 2012. godine, a pokrenuo ju je Crveni križ Sarajevo u saradnji sa Crvenim križom općine Centar. Učešće u akciji uzeli su učenici četvrtih razreda koji su bili punoljetni, a ostali su imali priliku odrediti krvnu grupu. Odziv đaka je bio dobar pa s pravom možemo reći da naša škola odgaja mnoge buduće humanitarce.

Priredila profesorica Zijada Džafović-Melez

Učestvovali smo na koncertu "Glazbena večer sarajevskih gimnazija"

Već devet godina, takoreći tradicionalno, održava se koncert gimnazijalaca pod pokroviteljstvom Matice hrvatske Sarajevo. Obradovali smo se pozivu za učešće na koncertu "Glazbena večer sarajevskih gimnazija".

I ove godine smo se predstavili interesantnim programom. Na pripremi smo radili dug vremenski period jer nam je stalo da ono što pokažemo, bude kvalitetno i zabavno, što znači dobro i za uho i lijepo kao muzički doživljaj. Izveli smo dvije kompozicije vrlo poznate i zvučne, i to "We are the world" i "Mama mia". Uz pomoć profesorice, a po ideji učenika, radili smo u sopstvenom aranžmanu.

Kako je bilo, saznali smo po reakciji publike. Svaki put naša izvedba je bila popraćena gromoglasnim aplauzom.

Na ovakvim susretima učenici obnavljaju prijateljstva, stiču saznanja o kvalitetnoj umjetničkoj muzici, a našu školu predstave u najboljem svjetlu.
Naravno, ne bi sve ovo tako dobro prošlo bez velike podrške naše direktorice Jasmine Hadžimurtezić koja nas je pratila na koncertu.
Radujemo se ovakvim susretima i u budućnosti.

Profesorica muzičke kulture i voditelj Muzičke sekcije
Prve gimnazije
Aida Kamenica

DANI MATICE HRVATSKE U SARAJEVU

Kao i svake godine, tradicionalni Dani Matice hrvatske u Sarajevu 2012. počeli su 10. oktobra izložbom likovnih djela Galerije "Šimun" Dubrave-Brčko.
Ovaj događaj kulturnog karaktera uz bogat sadržaj privukao je građene cijelog Sarajeva.
Predstavljanje časopisa "Hrvatska misao" br .44 (posvećenog Ivi Andriću) upriličeno je 15. oktobra u 19 sati, u prostorijama Katoličkog školskog centra "Sv. Josip".
Nastup Gradišćanskih Hrvata s tamburaškom skupinom "Harmonija" najavljen je za 20. oktobar u 19 sati, također u Katoličkom školskom centru "Sv. Josip".
Izložba likovnih radova učenika sarajevskih osnovnih škola održana je 22. oktobra u Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti, a predstavljanje Zbornika proznih i poetskih radova sarajevskih srednjoškolaca, u koji su uvrštеini i radovi učenika naše gimnazije, održano je 24. oktobra u Katoličkom školskom centru "Sv. Josip".
Festival je završen koncertom pod nazivom "Glazbena večer sarajevskih gimnazija" 30. oktobra u Domu oružanih snaga BiH, na kojem je učestvovao hor Prve gimnazije predvođen profesoricom Aidom Kamenicom.

Novinar: Admir Omeragić, IIIb

Amina Pećanac, IIa

U čemu je dilema?

Čovječe, hoćeš li i dalje nam rušiti snove,
Pretvarat život u pakao zbog love?

Ne trebaju nam fabrike ni silni otpadi,
Ne treba nam dim što svakodnevno škodi.

Nećemo travu prljavu i čemernu,
Hoćemo rijeku bistru i mirisnu.

Jer šta ostavljamo budućim naraštajima,
Otrove u svim tim zagađenjima.

I šta kad stvarno presuše vode,
Kad priroda izađe iz mode?

I šta kad pčelica utihne let,
Kad ugasi se prirodni svijet?

Kad flori i fauni dođe posljednji vijek,
Hoćeš li tada moliti za lijek?

Od melodije ptica melema boljeg nema,
Zašto kvarit sreću, u čemu je dilema?

Vjetar šalje poruku,
Volite prirodu, ne nanosite joj muku.

Lastavica iz daleka zapitkuje,
Što bismo mi bez nje?

Emir Porović, IIId

Sanktum

Hladna su mi stopala na zemlji studenoj, vlažnoj od suza.
Sasuši je mrtvilo ustajaloga zraka.
Stojim, dok mi vjetar mrvi
Trule misli i um.

Naše nebo sumorno je od boli.
Snovi jecaju, ali ipak gledam gore,
Možda i s osmijehom.

Manji smo od ovih zrnaca prašine u dahu sjene,
Manji od života, od svega –
Osim nas samih.

Postojim i sada u nekom udaljenome sanktumu,
Među žilama sablasnih stabala, blijedoga korijenja
I davno opaloga lišća,
Okružen bojom jesenjega sumraka,
Okružen izdasima, vječnošću.

Čekam da tišina iz moje utrobe oslobodi nemir i izblijedi moju bol,
Da izbriše ono najgore u meni.
Znam, Jedinstvo me čeka.

Obavijen svojim tijelom, pritisnut prirodom,
Ja ne mogu zaboraviti svoju smrtnost-
No mi uistinu vječni smo.
Bol ne postoji.
Privida nam se, zar ne?

Admir Omeragić, IIIb

Kose boje jantara

Kako je moguće pisati o proljeću, a ne uživati u njemu? Da li je moguće voljeti ljeto, a ne doživjeti ga? Kako je moguće tugovati za proljećem, a ne upoznati jesen? Da li je moguće osjećati zimu, a ne sjetiti se ljeta?

Nakon umorne, hladne zime i jeseni, koja je prigušila i najmanji njen šum, priroda je ponovo tu. Svoje jesenje jade zakopala je u duboke zdence. Izlila ih u more. Odnijeli su ih valovi. Na sve što bi joj zimi tištilo dušu odgovarala je osmijehom. Skinula je svoj bijeli plašt, bacila ga na neko vrijeme, rekavši: "Želim prodisati!". Nebo je bilo prekriveno plavetnilom. Osjećao se beskraj, želja za životom. Samo još po neki bijeli oblak zalutao bi na nebo, zaklanjajući na trenutak boju azurita. Brežuljci, livade, parkovi ...zelene se i mijenjaju, svakog proljeća donoseći neki novi sjaj, neku novu nadu. Drveće, kojem je jesen otela i posljednji list, sada polako odijeva novo, mlado lišće koje će ga krasiti cijelo proljeće, ljeto i ranu jesen. Iza lijeske proviruje srebreni mjesec. Proljeće mami nasmijana lica, dječiji smijeh, slikarovu inspiraciju. Sada, taj isti slikar, koji se zimi šunjao i čekao prve zrake sunca, oslikava sve na što naiđe na svom putu. Šarene boje prosuo je po livadama poput blistavih zlatnika ...vjesnike proljeća. Ali, da li je proljeće moguće naslikati? Nije li ono slika sama za sebe, naslikana na livadama, u jezerima, ... u našim srcima? Sunce, koje je zimi jedva moglo doprijeti do naših srca, sada je svojom toplinom davalo samopouzdanje, zadovoljstvo. U visini lete ptice, u jatima, pjevajući, igrajući neku svoju igru. Slušam prirodu, zatvorenih očiju. Leptirovi, tako mirni, tihi, povučeni, lete negdje u neki svoj svijet! Cvjetovi dobivaju neke dodatne boje. boje koje nas ljude čine sretnim, boje koje zrače nekom toplinom, nekom svjetlošću. Ti cjetovi kao da svakog trenutka žele progovoriti, želeći da ljeto zauvijek ostane. Pa, ko nije kušao čari ovog dragog kamena? Da li može neko odoljeti, da ne izađe u prirodu i da, makar na trenutak, ne doživi njenu radost? Možda i prvu ljubav, kada ugleda djevojku kako tihim koracima upotpunjava sliku prirode. Tako nasmijana, mila. Ljepota u svijetu opjevana. Pitam se, miriše li joj kosa poput mošusa jer je boje jantara? Kakav je to lijep miris? Kakav diran? Kako ugodan! Kao u valovima grcam u vlastitim suzama. Kakva je to muka, ta ljubav, ta navika?

Kako je moguće uživati u proljeću, a ne posvetiti mu makar jednu riječ? Da li je moguće doživjeti ljeto, a ne zavoljeti ga? Kako je moguće suočiti se s jeseni, a ne zaplakati za proljećem? Da lije moguće sjećati se ljeta, a biti svjestan dolaska zime?

Admir Omeragić, IIIb

Sonet o samoći

Koje odnio daleke naše snove
Kad željesmo ništa puno, samo jedno,
Ko oduze one sretne dane nove
Ko oduze nam i to malo vrijedno.

Gdje su otišle vesele igre naše
Gdje vas prijatelje sad mogu da tražim,
Ne bi li kako čuo riječi vaše
Ne bi li se kako mogao da spasim.

Jer samoća to je žaokina sluga
U svakoj će tmini učinka da ima
Cilj će joj biti svaka životna pruga.

Život nije knjiga pisana danima
Djelo je slijepih nadanja i tuga
A, samoća je uvod svim poglavljima.

Elma Bajrović, If

Priroda i život sa prirodom

Kada bi prirodu voljeli,
Kao što ona voli nas
Ljepšom bi stazom gazili,
To bi bio naš spas.

Bez nje nema života,
Svu snagu crpimo iz nje
Krasi je ogromna ljepota,
Čuvajmo vrijednosti njene.

Nismo je uzeli od djedova,
Nego posudili od unuka
Zato čuvajmo vrijednosti njene,
Uništiti je, bila bi prava bruka.

Poezija, proza

Radovi iz Zbornika proznih i poetskih radova

Adna Čengić, IIIb

Vječni usamljenik

Ugledao je... Nakon godina odvojenosti, ponovo je ugledao na peronu stanice. Njegove zjenice napokon su bile obradovane. Stajala je uzdignute glave, a plava kosa joj je padala preko ramena. Lijepo oblikovano tijelo, bilo je još ljepše kad je svoje konture ubacilo u roza komplet. Čekala je nosača kofera, graciozno se držeći.

Odjednom su počele da se nižu slike i sjećanja na sve što su prošli jedno uz drugo. Prvo su išle slike samih početaka. Bilo je ratno stanje kad su se upoznali. Granate su padale sa svih strana... Ona je bila u nekom zelenom kompletu, a on čak i u ratnom stanju, elegantan u crnom odjelu. Darivom je počeo da se prolama zvuk sirene za uzbunu i svi su počeli trčati prema pošti. A njih dvoje su kao ukopani stajali, i pali jednom drugom u zagrljaj... Bila je to ljubav na prvi pogled...

Kako se rat bližio kraju, njihovi sastanci su bili sve češći. Gradom su počele kružiti informacije da je rat završen. Usplahireni spremali su se za susret. Kad su se našli rekao je da ima jedno iznenađenje za nju... Odveo je na Bijelu tabiju... Odatle je imala grad kao na dlanu. Rekao joj je:

"Ovo što dolje vidiš to ti je šeher Sarajevo... I sama znaš da je dolje bilo svega... I smijeha i plača u ove posljednje četri godine... Prošle su njime čizme osvajača bezbroj puta ali on se uzdizao, i pozivao da njime produ štikle holivuda. Ali znaš u ovom sad periodu od četri godine nisam baš siguran da je prošlo mnogo tih štikli. ...A nije ni moralo ...Ima Sarajevo svoje holivudske dive i svoje holivudske štikle.. A ima i djevojačke ljepote... Kao ove tvoje... Znam da sad misliš da sam patetična duša, koja je sretna jer je sve ovo završeno, jer je završio pakao koji nismo zaslužili. Ali ja sam upravo u ovom trenutku shvatio da ja jesam i da ću biti zaljubljene jedino u ovu osobu pored mene... u tebe..."

Kako su godine prolazile i stanje se vraćalo u normalu, njihova ljubav je jačala... Često su posjećivali Bijelu tabiju. Svaki put si iznova i iznova obećavajući doživotnu ljubav i vjernost. Često su odlazili na neku osamu, jer oboje su bili zaljubljeni u prirodu, u njenu čistoću i kad je kiša i kad sunce grije. Bili su zaljubljeni u tišinu koju je pružala svaki put. Bili su zaljubljeni u pjev ptica, najljepšu melodiju za koju su znali. Voljeli su slušati tišinu i pomirisati mir koji su tu nalazili.

Ali, sve ono što je lijepo kratko traje. Osvanulo je jedno tmurno i kišovito jutro... Kao da je željeo da se nešto nalsuti iz toga... Kad je ustao iz kreveta i prišao ulaznim vratima, jer je čuo da nešto šuška, ugledao je pismo... Drhtavim rukama ga je otvarao, jer je već na samoj koverti ugledao njen rukopis... U pismu je stajalo da je morala otići, da nije imala hrabrosti mu to reći u lice, ali jednostavno nisu bili jedno za drugo... Nije je više ništa vezalo ni za šeher Sarajevo ni za njega... Neka je pamti po dobrom, i da ako može da je zaboravi dobro. A ako ne, neka je se sjeća kao slučajnog prolaznika na njegovom peronu života ili kao dobrog druga...

Odjednom je eho njenog glasa počeo da se odbija o zidove njegovog uma i da stvara neko čudno stanje bunila. Danima je sjedio na prozoru i čekao ne bi li možda prelazila ulicu, sa koferima u ruci... Isprva je u svakoj ženi vidio nju, za svaku koja bi naišla iza ćoška mislio je "Evo je "ona je". I kad bi izašao na ulicu dozivao bi je... Tražio među drugim... Dani su prelazili u mjesece, mjeseci u godine... i sve je bilo tako konfuzno... Tražio je utjehu u malim stvarima. Izlazio je u prirodu, njegova ljubav prema prirodi nikad nije prestala. Odlazio i tu slušao tišinu, pjev ptica i bio nekako spokojan. Tu je letio na krilima mašte. Želio je dotaći zvijezde, proći ispod duge... Želio je nemoguće učiniti mogućim. I onda bi ga nešto lupilo po glavi i postao bi svjetan da leti previsoko. Njegov najvrijedniji prijatelj je postala priroda. Tako nijema a opet tako živa...

Onda se trznuo... Bio je u nekoj poluzamračenoj sobi, samo je svijeća na stolu polahko tinjala... Bila je to posljedica neprospavanih noći zbog nje i svega što je preživio u posljednih nekoliko mjeseci. Sjeo je na kraj kreveta.

Uzeo je požutjelu hartiju i crnim mastilom napisao:

"Danima moje mastilo stoji netaknuto... Moje hartije su pune prašine koja se danima slaže... Trebao bih pisati, ali se ne usuđujem... Ja sam inače sasvim ok, ako si to htjela da znaš. Ovih mi dana doduše, svi govore da im djelujem nekako umoran, ali ti znaš da je to kod mene pobrkano kao instalacije u ruskom soliteru, da rijetko pokazujem ono što stvarno osjećam. Želim samo još ovo da ti kažem: srest ćemo se opet kad nam sudbina odredi isti put i tad ćemo promijenjeni vremenom biti samo stranci zatečeni trenutkom poznanstva. Znam da će vrijeme biti na mojoj strani i da ću te nekad zaboraviti... Ali do tad ja ću živjeti za naše uspomne, za Bijelu tabiju i za onaj dan kad si rekla da ti pored mene živog ništa više ne treba. Za sad toliko od mene..."

Zatim je ustao, uzeo svijeću i otvorio prozor. Negdje je čuo da ako hoćeš da te taj kog više nema uz tebe čuje, napišeš pismo, prineseš svijeću i to pismo te ga zapališ da bi ga vjetar nosio... Tako će ta poruka valjda nekad, pa makar i mali dio doći do osobe kojoj je to namijenjeno. To je i uradio.

Večeras je po prvi put sam sebi priznao da ga se sad sigurno ni ne sjeća. Da se ne sjeća ni Bijele tabije, ni onog tmurnog jutra kad je pokupila stvari u svoj kofer i otišla. Kad je otišla u nepovrat. Nije je mogao mrziti, ali je postao svjestan da je ona njegov život pretvorila u pakako, a njega u vječnog usamljenika.

Ahmed Hadžić, IIIa

Alen, onako kako ga ja znam

Još jedno jutro ustao je, kao naredbom vezan, tačno u 7:05. Iako hladno aprilsko jutro ne mami čak ni one okorjele sentimentalce, Alen sjedi za klimavim trepezarijskim stolom, pije prvu šoljicu gorke, ali potrebne jutarnje kafe i nijemo zuri u upaljen televizor. Jutarnji program na lokalnoj TV-stanici ne zaslužuju niti djelić njegove pažnje. Hladnan, beživotan pogled, kestenjasto smeđih očiju gubi se neposredno ispod ekrana. On sanja.

Magla je tog jutra obavila padine sarajevskih planina. Golemi masivi obavijeni tim vječnim zastorom, na prvi pogled su se udizali i gubili u visinama. Već je podne. On još uvijek sjedi za trpezarijskim stolom. Televizor već odavno biva ugašen. Tišina se provlači kroz hodnike oronule zgrade od žute cigle, sve do njegovog stana, u kojem usamljen provodi još jedno tipično, sarajevsko jutro. Tmurno, hladno i prazno. Alen ga, baš takvog kakvo jeste, najviše voli. Počinje kiša. Kap po kap, nalika na mnoštvo isplakanih suza, slijeva je niz staklo trpezarijskog prozora. Izgubljen u ehu misli koje kolaju njegovom glavom, uzima papir i piše. Pokušava se prisjetiti jednog prizora. Da, sad vidi. Bila je to jesen.

Prošlo je pet godina od kako je poslijednji put vidio Amilu. Pet godina, od kako je poslijednji put čuo riječ "ljubav" ili "voljeti". Amila je otišla za Australiju. Pisala mu je par puta, ali uvijek sa nekom žurbom i rezervisanošću, čini se. Nedostajala mu je. Sjetio se, baš te posljednje jeseni, kad je Amila otišla. Bili su na Čavljaku. Njih dvoje, i prelijep oktobarski dan. Govorio joj je da ni sve ljepote tog mjesta nisu ravne jednom pogledu njenih plavih očiju, a ni jedan cvijet nije lepršav i mirisan kao njena duga, plava kosa, puštena preko snježno bijelih ramena. Amila je voljela te riječi. Vidjela je iskrenost u njegovim dubokim, smeđim očima. Znala je da njegova čista duša nije mogla da slaže ili iznevjeri. Bio je opijen tim mjestom. Mislila je, da kad su tu, pored nje više nije onaj zamišljeni, tužni i vječito nezadovoljni Alen. Bio je vedar i nasmijan, omamljen slobodom koja je plela mrežu kroz prostranstva samog tog mjesta. Volio je onaj mir i spokoj koji je vladao Čavljakom, mir za koji je mislio da nikad neće iščeznuti na neko drugo mjesto.

Sunce je već prelazilo posljednju dionicu do svog počinka. Nebo išarano svim nijansama narančaste boje, Alenu je ličilo na ono iz pravih ljubavnih priča i balada. Na radiju je svirala "Dunavom šibaju vetrovi". To je bila njihova pjesma. Alenova i Amilina. Ta pjesma i gitara su bile krive što su se njih dvoje sreli. Srce mu zatreperi kao snažnim hercegovačkim vjetrom pogođeno, Alen prestade disati. Još jednom je na licu osjetio tople zrake sunca koje je još jednom za kraj jako zasjalo, pokušavajući ostaviti sjećanje na svoju ljepotu. On se samo blago nasmiješi i nastaviš sanjati svoj večiti san o prošlosti. Bila je 1996 godina. Šesti april.

Sedmog aprila 1996. godine, u četiri ujutro, upali se svjetlo u sobi prostrane vile u predgradu Melbourna sa divnim pogledom na Port Phillip. Amila je sjedila na svom prostranom bračnom krevetu. Držala je pismo sa slikom i nekim stihovima. Suze su polako klizile niz njeno još uvijek nježno lice.

Šejla Dudević, If

Priroda i život sa prirodom

Sve oko nas, sve što nas okružuje i sve što vidimo je priroda. Veličanstveno čudo života koji ljudski um nikada neće moći upotpunosti shvatiti, niti dovoljno nadiviti zbog savršenstva koje predstavlja.

Iz dana u dan ona nas upoznaje sa svojim čarima. Kroz nevjerovatan spektar boja predstavljen kroz četiri godišnja doba, počevši od mladolikog proljeća u kojem se sve budi i rada, razdraganog ljeta koje nas ispunjava energijom i pozitivnim osjećajima, tamne i sjetne jeseni koja ipak nosi smirenost i tišinu u naš užurbani svijet i ledene kraljice-zime, hladne i okrutne, a opet tako unikatno očaravajuće, priroda nas opija svojom ljepotom i čini da postanemo dio nje. Čovjek i priroda su zaista povezani. Bez nje život na Zemlji je nemoguć, ona je ta koja je uvijek uz nas gdje god dasmo. U našim usponima i padovima, sreći i nesreći. Tu je da nas oraspoloži, poistovjeti se s nama, podari nam svoje blagodeti i pokaže nam svoju bezgraničnu veličinu.

Nevjerovatno koliko je priroda raznolika. Kao da je svaki djelić nje stvoren za svako živo biće, svaku jedinku posebno da bi im se dopala. Ne postoji osoba koja makar jednom nije pokleknula pred tim prekrasnim pejzažom. Ona u tišini i spokojnosti promatra čovječija djela. Pamti ih i uzvraća upravo onako kako se prema njoj ophode. Sva zla koja priroda ispoljava nama na vidjelo, zapravo su rezultat čovjekova nepoštovanja i iskorištavanja neprocjenjivog bogatstva i blagodati koje nam pruža. U tom užurbanom razvoju nauke i tehnologije, čovjek sve više gubi kontrolu nad samim sobom, zanemaruje i zagađuje nama najvažniji izvor života. Taj izvor, uzvraća nam snažnim udarcima, nevjerovatno jakim i opasnim kako bi zastali i razmislili šta činimo.

Priroda je nemilosrdna kada osjeti nepravdu. Uzvraća nam paklenim požarima, erupcijama vulkanima, olujama, tornadima, sušom, te mnogim drugim razarajućim pojavama ne bi li konačno razumjeli poruku i shvatili njihovu svrhu. Zar smo mi, živa bića, posebno ljudi, toliko oholi, pohlepni i nemarni da uništavamo sve pred sobom? Zar smo zaista takvi da ne cjenimo ni najmanje ono što nam je dato, poklonjeno i omogućava život na ovoj planeti? Da li smo svjesni posljedica naših postupaka?

Svjesna sam značaja prirode, svakim danom sve više je volim i poštujem. Vjerujem u novo i bolje sutra, svjetlo na kraju tunela i da će ljudi početi vrjednovati tu veličanstvenu, močnu silu prirode. Počet ću od sebe, uzimat ću od nje upravo onoliko koliko ona dozvoljava, davati joj pažnju koju zaslužuje i vjetovati da će i drugi činiti isto. Nadam se da će priroda i čovjek ponovo postati jedno, uzajamno se pomagati i međusobno se dopunjujući, postati jedna ćelija.

Upravo kišik koji udišemo održava nas u životu, dar prirode i njene neprocjenjive važnosti. Priroda je, ustvari, život, a ja volim život, volite ga i vi.

Anita Milošević, Ic

Talasi ljubavi

Brajan, petnaestogodišnji dječak, živio je pored mora cijelog života. Otac mu je bio ribar. Svaki dan, od jutra kada bi sunce tek granulo pa do večeri kada bi zvijezde svojim zlaćanim sjajem obasjale nepregledne površine plavog mora, on je gledao ka pučini, pitajući se kako je živjeti daleko, u gradu. Kako je buditi se u toplom krevetu, probuđen zrakama sunca već visokog na nebu. Kako je trčati po ulicama, provoditi dane smijući se sa prijateljima i uživati posmatrajući veliki grad. Kako je gledati sve te ljude i vidjeti mnoga lica, poznata i nepoznata, koja prolaze tuda, uživati blizu ljudi i osjećati njihovu toplinu, osjećati svaki treptaj grada.

More je bilo nepregledno, tajanstveno. Šetajući pored njega mogao je da osjeti svaki talas, svaki dah. Čamci su se polako ljuljali na večernjem povjetarcu, dok je svjetionik usamljeno osvjetljavao noć. Tamnoplavo nebo je bilo posuto sitnim zvijezdama, dok je srebrni mjesec ispunjavao nebo sablasnom, srebrnkastom svjetlošću. Pogledao ga je. Istog trena osjetio je bliskost, privlačnost. Ma koliko je sitnih zvijezda bilo na nebu, mjesec je uvijek bio sam. Ma koliko nebo bilo prošarano paperjastim oblacima ili ispunjeno teškim oblacima oluje i bure, on je uvijek bio jedan. Bio je drugačiji od ostalih, bio je sam kao i on.

Dok su sva djeca provodila dane igrajući se u pijesku, veselo trčeći kroz vodu i uživajući u ljepoti mora, on je uvijek sanjario o tome kako je na drugoj strani. Mada su prošle godine otkad je prvi put osjetio tu privlačnost, želja nije jenjavala.

Vjetar je polagano pirkao. Praznina ga je ispunila. Svaki dio njegovog tijela ju je osjećao. Njegovo tijelo je bilo tu, tromo je stajalo na obali gledajući u daljinu, no njegova duša je bila daleko. Osjetio je kako ga vuče, kako ga priziva k sebi. No osjećaj ga je sputavao; osjećaj koji mu je govorio da je sve to iluzija, i da je njegov san, njegov grad iz snova, daleko. Bio je to početak, noć kada je napokon shvatio da ovdje više ne pripada. Ako je dom mjesto gdje se naše srce osjeća slobodno, onda je njegovo srce pripadalo tamo, hiljadama kilometara daleko. No kako se ljubav prema nepoznatom gradu pojavila kod mladića odraslog uz more?

Bilo je to jednog jutra, devetnaestog juna dvije hiljade i sedme godine. Brod „Al Marina" je polako uplovljavao u luku. Stotine nasmijanih lica, obučeno u raznu odjeću svih boja, su prolazila kraj njega. On je tada bio još dječak, desetogodišnjak plavih očiju, veselog lica i srca poput ptice. Još se sjećao kako je trčao naokolo, razgledajući ljude koje nije razumio no koji su bili ljubazni prema njemu, smiješili se i štipkali ga za obraz. Tada ju je ugledao: nosila je haljinu zelenu poput metvice. Njena duga, smeđa kosa padala joj je niz leđa, povlačeći se za njom kad god bi se okrenula, kao lepršava zavjesa. Bila je to ljubav na prvi pogled, i to obostrana. Nije znala da govori njegovim jezikom (tu i tamo koju riječ je znala da kaže) no njemu to nije smetalo. Počeli su se družiti. S vremenom je naučila da kaže ponešto, pa mu je pričala priče o svom gradu, koje je on sa zadovoljstvom slušao. Počeli su se vidati svakog ljeta. Kad nisu bili zajedno i kad bi se ona vratila kući, slali su pisma jedno drugome, slatke riječi, sanjarili jedno o drugome i nadali se da će uskoro da se sretnu, da će uskoro da provode dane zagrljeni, opijeni morskim zrakom, i da će ponovo gledati zalazak sunca. Mada nisu mnogo razgovarali, njihove duše su bile bliske, tako da su riječi bile sasvim suvišne. Jedan pogled je bio dovoljan da razumiju želju onoga drugog, jedan poljubac da shvate koliko mnogo znače jedno drugome.

Četiri godine su se vidali, a onda, na petnaesto ljeto njegovog života, ona nije došla. Slao joj je pisma, i dobio je, nakon tri duge sedmice čekanja, odgovor, kratak i formalan. Saznao je da ona studira u inostranstvu i da neće dolaziti naredne tri godine, kada će da dođe kući i ponovo ide na more. Ponovo se vidi s njim.

Tri godine proveo je radeći za oca, pomažući majci u sitnim poslovima, igrajući se sa mladom sestrom. Trudio se da ne razmišlja o njoj. Uskoro je dobio i posao u luci. To ga je držalo okupiranim dok nije dolazio kući, večerao i ljegao u krevet, gdje bi odmah zaspao.

No, tri godine su brzo prošle. Osamnaesto ljeto se prikralo. Nije znao šta da radi; ona je bila daleko, no bio je odlučan da on ode njoj ako ona ne dođe k njemu. Nakon dva mjeseca, shvatio je da je vrijeme za važne odluke.

On je oduvijek živio na moru, i volio je svaki dio tog života. Volio je modre talase, galebove, te prelijepe, vretenaste bijele ptice, miris joda, večernje zalaske sunca. Volio je da ribari sa ocem; da hvata prelijepe, sive ribe, da se s ponosom vraća kući i pokazuje ulov svojoj majci, koja bi ga s ponosom zagrlila. Volio je i svoju malu sestru,za koju je tvrdio da izgleda kao kći mora,nemirne,svijetloplave kose i plavih očiju, plavljih no što je ikada vidio.

Volio je svaki cvijet,svaki kamen svoga mora. Volio je sve ljude koji su tu živjeli i koji su se s njime pozdravljali svako jutro, govorili njegovom ocu kako je porastao i šalili se s njime.

Volio je ponosne, sive stijene, koje su se uzdizale iznad mora. Volio je kišu, volio je sunce, volio je vjetar ovoga grada. Priroda je bila dio tog grada; i nju je volio, možda čak i više. Svaki bor i svaki kamen.

Volio je svoj dio prirode; no nakon što je upoznao nju više ništa nije bilo isto. Sve je zračilo ljepotom kao i prije, no njegovo srce je nije prepoznavalo. Žudilo je za njenim čokoladnim očima, njenim rumenim usnama. Nočima nije spavao. Ležao je u krevetu, i razmišljao o svome slijedećem potezu.

Porodica mu je bila ovdje; svi ljudi do kojih mu je stalo. No nije više bio siguran da li mu je ovo dom. Svi su primjećivali da nešto sa njim nije u redu; majka se nadala da nije bolestan, prijatelji su ga rijetko viđali a otac je primjećivao da mu sin miljenik, na kojeg je uvijek mogao da računa da će da mu pomogne u ribarenju, je sada rijetko izlazio iz kuće. No Brajan nije vidio njihovu zabrinutost. Teškog srca je shvatio da ga život nemilosrdno vuče na obje strane.

Slijedećeg jutra je odlučio: spakovao je kofere, poljubio majku, oca i sestru i zamolio ih da se ne brinu za njega. Majka mu je, sva u suzama, dala maleni svežanj; u njemu su bile slika njegove porodice, dva sendviča i nešto novca. Poljubio je majku, oprostio se s ocem, zagrlio svoju malenu sestru i krenuo ka brodu. Kada se blago okrenuo, samo da bi vidio svoju porodicu po posljednji put prije nego što se ponovo vide, ko zna kad, vidio je oči svoje sestre:

„Kuda ideš? Kuda? Da li me ostavljaš samu, bez moga velikog brata, bez mog najboljeg prijatelja na cijelom svijetu?"

Kada je stigao, pogledao je oko sebe: vidio je užurbani grad, vidio je ulice pune ljudi. Vidio je grad i shvatio da je ljepši no što je ikad zamišljao. Bacio je pogled na staru kovertu, s adresom njegove djevojke.

Nakon što je cijeli dan proveo u nepoznatom gradu, okružen ljudima koji govore nepoznatim jezikom, napokon je pronašao njenu kuću. Bila je to lijepa kuća, poprilično velika i stara, obgrljena zelenilom. Pozvonio je. Čuo je korake, dovikivanje u kući i škripu velikih vrata. A onda je ugledao. Dijana. Mada više nije bila djevojčica, još je imala prelijepe, čokoladne oči ispunjene živahnošću i nemirom, te rumene usne koje je toliko volio. Stala je i zagledala se u njega. Gledali su jedno u drugo. Činilo se da taj trenutak traje vječno. Bojao se da ga ona neće prepoznati. A onda, sasvim naglo, ona se zatrči i zagrli ga. Smijala se. On se također smijao, zagrlio je i privio uza se. Sreća ih je oboje preplavila.

Tog dana, Dijanini roditelji i Brajan su se upoznali. Dijana je svake godine odlazila sa svojom bakom na more, tako da joj Brajan nikad nije vidio majku i oca.

Dijana je izgledala pomalo i kao majka i kao otac; naslijedila je očeve crte lica i kosu, dok su njene usne i oči u potpunosti ličile na majčine. Mada nisu mogli razgovarati sa njim, njeni roditelji su ga ljubazno primili. Majka ga je čak častila i kolačima, dok ga je otac prijateljski potapšao po leđima. Uživali su u njegovom društvu, što je Dijani pružalo posebno zadovoljstvo. Prije se bojala kako će da reaguju, no kad je vidjela kako ga njeni roditelji srdačno primaju kao gosta, kamen joj je pao sa srca.

Tri mjeseca su se Dajana i Brajan vidali. Brajan je dane provodio radeći u luci, no sada je posao bio dosta lakši kada je znao da će da se sretne sa Dajanom. Pisao je pisma ocu i majci, i opisivao svaki dio svog života.

Nakon tri sedmice života na kojeg se Brajan potpuno prilagodio, dobio je pismo od oca. Desila se nesreća na pučini. Dva mornara su poginula. Njegov otac je preživio, no ruka mu je bila slomljena, tako da nije mogao da ribari i prehrani porodicu, dok je majka morala da pazi na njegovu mladu sestru. Trebali su ga.

Brajan je bio izvan sebe. Nije mogao da ostavi porodicu na cjedilu; bili su u teškoj situaciji i morao je da se vrati kući. No isto tako je znao da jedva ima novca za povratak, a karta za brod je bila skupa. Trebali bi mu mjeseci rada da bi zaradio dovoljno novca za drugu kartu, da se opet vrati Dijani. Nije mogao da je ostavi, no morao je da ide. Kad je počeo da razmišlja o svojim roditeljima, ponovo je zamislio nepregledno more, i svoj dom. Falio mu je. Nije imao hrabrosti to sebi da prizna, no koliko god da je život bio lijep u gradu, nedostajao mu je njegov dom.

Kupio je kartu, te otišao do Dijane. Objasnio joj je sve i obećao joj da će se opet sresti nekog dana. Predložio joj je da krene sa njim; znao je da voli život na moru a i bili bi jedno pored drugoga. Njeni roditelji su pristali, no Dijana je samo lagano odmahnula glavom. Nije željela da ide. Voljela ga je, no porodicu i svoga starijeg brata nije htjela da ostavi. Nije mogla. Razumio ju je. Kada se pozdravio sa njom i krenuo da izađe, uhvatila ga je za ruku, vješto poput ptice i lagano poput pera, i privila k sebi. Proveli su par trenutaka zajedno, a onda je otišao. Zadnje što je vidio bila je suza koja je polagano klizila niz Dijanino lice.

Sutradan, Brajan je rano ustao. Spremio je stvari, uzeo kartu, provjerio da li su mu pasoš i novčanik tu. Nije više želio da bude ovdje. Ni trena. Roditelji su ga trebali, a pomisao na Dijanino tužno lice i suzu koja joj je klizila niz lice samo ga je još više rastuživala. Morao je da ide. Uzeo je stvari, prebacio torbu preko ramena i po posljednji put se okrenuo da vidi svoj apartman. Bio je prazan i tih. Okrenuo se, izašao i zalupio vrata.

Nakon što je stigao na luku, sjeo je na klupu i zagledao se u more.

More. Ponovo ga dijeli. Ponovo dijeli njegov život, njegove odluke na dva dijela. S jedne strane bila je prelijepa Dijana,uzrok njegove najveće sreće, dok su s druge bili njegovi bližni roditelji i njegova mala sestra.

Nije volio ovako da razmišlja. Zatvorio je oči na trenutak, pa krenuo na brod.

Uskoro je bio blizu broda. Zagledao se u njega. Blistavo bijeli brod sjajio se na suncu poput galeba. Podigao je tešku torbu i krenuo da se ukrca. A onda je začuo korake. Okrenuo se i ugledao je. Ponovo. Nosila je tešku torbu s kojom se s mukom kretala, koja ju je u jednom trenutku umalo prevrnula. Potrčao je, uzeo njenu torbu i zagrlio je. „Polazim s tobom", rekla mu je.

Tog dana, Brajan i Dijana su zajedno posmatrali zalazak sunca na brodu, kao što su radili i prije, na plaži. Brajan je želio da joj pokaže svaki dio njegovog svijeta; njegovo more, njegove sive stijene, njegove galebove. Želio je i da ona bude dio tog svijeta. Dio njegovog doma. Noć je polako prekrivala nebo, grleći ga svojim tamnoplavim plaštom i sitnim zvijezdama, dok je brod polagano klizio po vodi.

Tina Franjić, IIIa

Ljubav prema prirodi

Koliko puta poželimo da se odmorimo negdje u prirodi, da slušamo šum vjetra, cvrkut ptica, žubor rijeke da osjetimo tople zrake sunca ...

Jednom sam tako ležala u visokoj travi pored rijeke. Zraci sunca su me milovali po licu. U krošnjama drveća igrale su se ptice. U blizini sam čula žubor rijeke. Ustala sa da izbliza pogledam rijeku i rashladim lice. Ono što sam ugledala bilo je strašno. Na obje strane riječnog korita viorile su se poderane najlonske vreće, krpe i razno smeće. Okačeno o obližnje grančice činilo je da rijeka izgleda ružno, prljavo i zapušteno. Voda je udarala o obale pokušavajući da se oslobodi i da ponovo bude čista. Ali nije uspijevala. Pogled je bio strašan, bojala sam se da je voda zagađena i da neko može nastradati. Razmišljala sam. Kakvi su to ljudi koji iza sebe ostavljaju smeće? Da li imaju imalo osjećaja i ljubavi prema prirodi? Rijeka je i dalje tekla i činilo mi se kao da vrišti od bola „spasite me...spasite" ali sama nisam mogla učiniti ništa. Njeno žuborenje pretvorilo se u vapaj za pomoć. Odlučila sam pronaći način da pomognem rijeci, odnosno da na bilo koji način pomognem bilo kojem dijelu prirode kako bi ostala čista i poslužila ljudima za odmor i uživanje. Zbog toga sam se uključila u rad organizacije „Let's do it" u Sarajevu. Radi se o projektu „ očistimo BiH" u jednom danu. Svi koji vole prirodu izdvojili su jedan dan svog vremena za čišćenje grada i okoline.

Priroda čini da se osjećamo lijepo. Ništa što bi čovjek napravio, naslikao ili opisao ne može se mjeriti sa onim što nam je priroda podarila. Od prirode uzimamo zrak, vodu, svjetlost i hranu što znači da naš život ovisi o prirodi. Stoga je naša ljubav prema prirodi veća od svih ostalih ljubavi. Iz ljubavi prema prirodi trebamo se pobrinuti da sadimo novo drveće, da sač vamo bilјni i životinjski svijet da ne dozvolimo da dođe do požara da sačuvamo čistoću rijeka i mora da se borimo protiv gradnje nuklearnih elektrana da činimo sve kako bi sačuvali prirodu u njenom punom sjaju.

Volim prirodu i svaki moj izlet koristim da uživam u njenim ljepotama. Volim kada me zapljuskuje čista morska voda, kada mi kosu ponese lagani povjetarac, volim udisati čisti pl ninski vazduh, volim gledati jato ptica u letu, volim sve ono što mi priroda može pružiti. Ljepotu prirode moraju čuvati svi ljudi na planeti jer njeno uništavanje znači i uništavanje naših života.

PITANJE BEZ ODGOVORA

Znam da si ljut jer na kuhinjskom stolu stoji gomila tvojih neotvorenih pisama. Pisama na koje nema odgovora. Ali neka... Nikad ti neću priznati da je svako, do posljednog, umrljano i uništeno mojim suzama...

Moj sat tako jako kuca da preživim svaku sekundu po nebrojno mnogo puta. Gubim tlo pod nogama kad shvatim da moj sat ne može i ne zna ići unatrag...

Vjerovatno si već dosad shvatio da ja nisam ona klinka sa svezanim kikicama, da više nisam ono razmažno derište koje se valja po pijesku. Vjerovatno si shvatio da ne provodim dane tražeći djetelinu sa četri lista, da ne dolazim kući sa prvim mrakom iscrpljena od kojekakvih igara...

I onda ja tebe pitam 'Zašto je teško biti čovijek?'

Ne znam ni zašto te pitam kad odgovora nemaš...

Sada kad sam kao odrasla shvatam što znači neprospavana noć, a u ovom slučaj taj broj konstanto raste.

Znam da te to ne raduje, ali više nije tako lijepo sanjati, jer čak ni snovi nisu kao nekada. Nema više onih prinčeva i princeza, nema više onih usnulih ljepotica, nema više klinaca i klinceza...

Samo da se zna da ja nisam depresivna ili melaholična. NAPROTIV...

Ponekad u mom suludom životu naiđem i na neku svijetlu tačku. Sjećaš se najvažnijeg dijela mene - moje mame. To je ona žena što skoro sve zna... Eh, sad ni ona ne zna...

Gledam svoj odraz u ogledalu i danima pokušavam pronaći sebe, ali sve što vidim je blijeda slika, mizerna sijenka onoga što sam nekad smatrala svojim bićem...

Moji ideali su drugačiji... Moj brod života je sagrađen od želja i ambicija. I sve njih pokreće puka strast i ona stalna trka za srećom, koju nadam se zaslužujem...

Znam da me ne prepoznaješ... Ali volim one sekunde kad raširim ruke i imam osjećaj da letim... Ili onaj osjećaj kad trčiš po travi, svježe okupanoj rosom...

I sad znam u nekim trenucima uhvatiti sebe kako tražim svoju zvijezdu padalicu...

Ali, isto tako znam prepoznati onu iluziju života...

Računam na to da ćete mi povjerovati da je moja duša čista... Jer ja je takvu osjećam..

I onda kada moj životni krug bude u potpunosti zatvoren, ti ćeš znati da sam se borila...

URADILA:

Adna Čengić, IIIb

HISTORIJAT ZEMALJSKOG MUZEJA U SARAJEVU

Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine osnovan je 1888. godine i najstarija je moderna kulturna i naučna ustanova u Bosni i Hercegovini zapadnog tipa. Na njegovo osnivanje utjecao je splet historijskih događanja. Samom osnivanju prethodio je dug period u kojem su brojni pojedinci ili grupe intelektualaca ukazivali na potrebe za jednom takvom ustanovom. Prva ideja o osnivanju muzeja javila se još 1850. godine, ali od ideje do realizacije protekle su skoro 4 pune decenije, a u međuvremenu na prostoru Bosne i Hercegovine su se smijenile dvije carevine - Osmansku je zamijenila Austro-Ugarska carevina. To je doprinijelo poduzimanju konkretnijih mjera u cilju ostvarivanja dugo prisutne ideje o osnivanju muzeja, što se ogledalo u osnivanju Muzejskog društva nakon čega je 1. februara 1888. godine Zemaljska vlada osnovala Zemaljski muzej za Bosnu i Hercegovinu. Za direktora Muzeja imenovan je vladin savjetnik Kosta Hörmann.

Od samog početka rada Zemaljski muzej se razvijao kao kompleksna kulturna i naučna ustanova u okviru koje se njeguje više naučnih disciplina: historija, geografija, arheologija, historija umjetnosti i prirodne nauke, djelomično jezik, književnost, statistika i bibliografija, iz kojih su se vremenom iskristalizirala tri današnja odjeljena: Odjeljenje za arheologiju, Odjeljenje za etnologiju i Odjeljenje za prirodne nauke. Velika pažnja od samih početaka poklanjala se obrazovno-vaspitnoj i kulturološkoj funkciji, a u okviru muzeološke djelatnosti postavljen je temelj svim današnjim zbirkama kroz terensko-istraživački rad, kupovinu, razmjenu ili poklone Muzeju.

Naučnoistraživačka djelatnost odvijala se u periodu austrougarske okupacije pod snažnim utjecajem razvoja i usmjerenja nauke i kulture Evrope 19. stoljeća, što je usmjerilo pažnju naročito na arheologiju i prirodne nauke.

Poslije zastoja izazvanog iscrpljujućim četvorogodišnjim ratom (1914-1918), slijedi period prve zajednice južnoslovenskih naroda Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, odnosno Jugoslavije (1918-1945) koji karakterizira osjetan pad aktivnosti u svim osnovnim djelatnostima Zemaljskog muzeja, kao posljedica izgradnje hegemonističkog i centralističkog sistema vlasti koga diktira Dvor i velikosrpska buržoazija. U tom periodu Bosna i Hercegovina se našla na marginima društveno-ekonomskih, političkih i kulturnih tokova. Agonija Zemaljskog muzeja za Bosnu i Hercegovinu nije ovim završena. Drugi svjetski rat (1941-1945) nije pružao mogućnosti za rad i razvoj Zemaljskog muzeja BiH, te on doživljava najnižu tačku djelovanja.

Početni period stabilizacije Zemaljskog muzeja BiH, po završetku Drugog svjetskog rata, odvijao se sporo i trajao je sve do početka šezdesetih godina. U sklopu napredovanja društveno-ekonomskih odnosa, oblast kulture proglašava se djelatnošću od posebnog društvenog značaja. To je razdoblje kada Zemaljski muzej BiH postiže izuzetne rezultate u svim aktivnostima, pa umnogome nadmašuje i ono što je postignuto u austrougarskom periodu. To se posebno odnosi na naučnoistraživačku, izdavačku i izložbenu aktivnost.

Agresija na Bosnu i Hercegovinu i dugotrajni rat koji slijedi nisu donijeli Muzeju samo zastoj u razvoju, već i direktna razaranja 4 zgrade muzejskog kompleksa i Botanički vrt. Muzejski predmeti, uključujući bogat bibliotečki fond, su fizički spašeni zahvaljujući, prije svega, ljudima koji nisu napuštali Muzej ni u najtežim situacijama.

Kao što je i ranije dijelio sudbinu Bosne i Hercegovine, nakon rata u životu i radu Muzeja oslikava se život dejtonske Bosne i Hercegovine. Zahvaljujući brojnim donacijama i radnicima, Muzej se postepeno oporavlja od ratnih razaranja. Ipak, zahvaljujući nebrzi vladajućih struktura, na Muzeju danas stoji katanac i sramotni natpis "ZATVORENO".

Kultura

Umiranje kulture u BiH: Zatvoren Zemaljski muzej

Četvrti oktobar 2012. ostat će upisan u historiju naše zemlje. Zakucavanjem dasaka s natpisom "Zatvoreno" na vrata najstarije i najznačajnije kulturne institucije u BiH, prvi put u svojoj 124 godine dugoj historiji zatvoren je Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine.

Nakon zatvaranja vrata Muzeja pored ulaza je postavljena i zastava BiH na pola koplja, koja simbolizira smrt još jedne od kulturnih institucija koje u sebi nose odrednicu Bosne i Hercegovine i za koje se niko od političara u silnim utrkama za fotelje i vlast uopće ne brine.

Ekseri u vratima Zemaljskog muzeja ekseri su u kovčegu umjetnosti i kulture u BiH, koju su, očito, nebrigom i željom da sve počinje od njih aktuelni političari na vlasti odlučili sahraniti. Ugašena je Umjetnička galerija BiH, ugašen je Zemaljski muzej BiH, a pred gašenjem su i Biblioteka za slijepa i slabovidna lica BiH, Kinoteka BiH, Historijski muzej BiH, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH te Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH.

To je jedan od najstarijih muzeja na ovim prostorima, jedna od najstarijih kulturnih institucija uopće. Danas Muzej duguje 700.000 eura, a problem je u tome što Republika Srpska ne priznaje kulturne institucije koje su djelovale za vrijeme bivše države. Neprocjenjive zbirke sada će ostati nesigurne u Muzeju bez struje, a samim time i bez alarma.

Podršku Muzeju na dan zatvaranja pružili su predstavnici AntiDayton grupe vezivanjem lancima za jedan od stubova u holu. Odlučni u namjeri da ne dozvole potpuno zatvaranje Muzeja bili su i predstavnici Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu kojima se pridružila grupa studenata. Građani su, također, iskazali svoje negodovanje. Grupa studenata Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu iskazala je svoje nezadovoljstvo slikom propasti Muzeja na ulici Vilsonovog šetališta. Mi ćemo svoj doprinos dati podjećajući na historijat i bogatstvo kolekcije Muzeja učenike i profesore Prve gimnazije i sve one koji nas posjete!

Kultura je bitan dio identiteta jednog naroda. Ako dozvolimo da kultura nestane, dozvoljavamo potiranje postojanja cijelog naroda, a niko ne može poreći da postojimo. Otkuda pravo vlastodršcima da odluče ispred cijelog naroda prosto zatvoriti kulturne institucije, svjedoke bogatstva i tradicije svih nas! Čuje li iko glas i naše želje! Kako to da je kultura preživjela rat, a stradava u miru! Koliko još pogrešnih poteza ćemo svedočiti! Mi smo generacije pred kojima je život i ne želimo da izbrišemo kulturu iz naše budućnosti.

Zato - dižemo svoj glas protiv nasilja nad kulturom!
Kažemo NE kulturocidu!

O zatvaranju Zemaljskog muzeja su rekli...

"Ovo društvo je u potpunom ratu, samo nema budale koja će izvesti tenkovski bataljon na ulicu! Kultura je svima na posljednjem mjestu, a najviše sam kivan na one, k'o fol, probosanske snage koje nisu prstom mrdnule na naše brojne pozive u pomoć. Uposlenici Muzeja godinu dana rade bez plate i shvatili smo da smo svojim entuzijazmom samo produžavali agoniju i pokrivali tuđi nerad i nebrigu za kulturu", kazao je direktor Zemaljskog muzeja Adnan Busuladžić pokazujući debelu plavu fasciklu u kojoj su svi dopisi za pomoć upućeni u proteklih godinu dana.

"U mnogim institucijama gdje treba 500 ljudi, radi njih 1500, za normalno funkcionisanje Muzeja treba oko 130 ljudi, a radi ih 60-ak. I s to pola kapaciteta mi smo uspjeli održavati Muzej u životu, ali više nemamo snage. Spočitavaju nam da se nismo javili na konkurs Ministarstva civilnih poslova, a ne govore da se radilo o konkursu za projekte, ali ne i za pokrivanje troškova grijanja i plate uposlenima. Ja nisam htio da kršim zakon i nenamjenski trošim sredstva. Za funkcionisanje Muzeja s pola kapaciteta potrebno je 118.000 maraka mjesečno, a to ne možemo ni zaraditi, niti možemo napraviti toliko projekata da sve to pokrijemo i jednostavno moramo imati podršku države", kazao je direktor Busuladžić.

"Sudbina Muzeja se mora riješiti, i mora se znati ko je za njega nadležan, pa makar to bila mjesna zajednica Marijin Dvor! Zbog toga ćemo pred Sudom BiH tužiti državu i Vijeće ministara, i nadamo se da će Sud na kraju odrediti u čijoj je ova institucija nadležnosti", poručio je Busuladžić.

Zatvaranju muzeja prisustvovao je i predsjednik GDS-a i direktor Sarajevske zime Ibrahim Spahić, koji je sa grupom studenata i učenika bacio novčiće u fontanu u Botaničkoj bašti Muzeja sa željom da se Muzej ponovno otvori.

"Muzej se zatvara po zakonu, i jedino tako se može ponovo otvoriti: jasno određenim nadležnostima i određenim sredstvima za njegovo funkcionisanje. Muzej je simbolično bio nakratko zatvoren 2004., i nikada više u svojoj historiji. Muzej je radio u ratu, ljudi su tu dolazili 1993., izdavan je Glasnik muzeja", kazao je Spahić. Nakon zatvaranja Muzeja izveo je i performans izlaska, kada su on, direktor i uposlenici stali pred vrata i hodajući unazad se udaljili od Muzeja.

Emotivan je bio i istup Envera Imamovića, ratnog direktora Zemaljskog muzeja, koji je također prisustvovao zatvaranju:
"Ovo je bruka! Sramota! Svi treba da se stide! Muzej nikada nije zatvoren! Muzej je u ratu radio, a sada se, 2012. godine, zatvara!", kazao je Imamović.

Zemaljski muzej BiH i njegove kolekcije

Zemaljski muzej u Sarajevu je tokom svoga stogodišnjeg postojanja uspio sakupiti dobar dio kulturnog nacionalnog nasljeđa zemlje i svih njenih naroda. Eksponati su razvrstani po odjeljenjima (Arheološko, Etnološko i Odjeljenje prirodnih znanosti) u nekoliko različitih zbirki (folklorna, numizmatička, prirodoslovna, prapovijesna, antička i druge).

Odjeljenje za arheologiju ima odsjeke za prahistoriju, antiku, srednji vijek, dokumentaciju i laboratoriju za konzervaciju. Arheološke zbirke prate sve aspekte života čovjeka na prostorima Bosne i Hercegovine od starijeg kamenog doba do kasnog srednjeg vijeka. Predmeti u zbirkama najvećim dijelom su prikupljeni terenskim istraživanjima i u manjoj mjeri otkupom i poklonima.

Bogate zbirke Odjeljenja za prirodne nauke obuhvaćaju živi i neživi svijet Bosne i Hercegovine i drugih zemalja. Danas one sadrže oko 2.000.000 uzoraka, većinom prikupljenih terenskim istraživanjima i manjim dijelom dobivenih razmjenom, poklonima ili otkupom. Nakon izgradnje kompleksa od četiri zgrade Muzeja 1913. Godine Odjeljenje za prirodne nauke dobilo je svoju zgradu, a tada je osnovan i Botanički vrt.

Odjeljenje čine Geološki odsjek, Zoološki odsjek i Botanički odsjek u sklopu kojeg je Botanički vrt. Dio materijala pohranjen je u naučnim zbirkama pojedinih odsjeka, a dio prikazan u stalnim izložbenim postavkama smještenim u zgradi odjeljenja. U centralnom dijelu, između četiri zgrade Muzeja, smješten je Botanički vrt sa svojim živim zbirkama.

O kolekcijama Muzeja

Botanički vrt se nalazi u centralnom dijelu kompleksa Zemaljskog muzeja. Jedini je spomenik ove vrste u Sarajevu. Osnovan je 1913. godine, a njegov osnivač je bio istaknuti botaničar Karlo Maly. Površina vrta iznosi 14.270 m2 i u njemu se uzgaja više od 3.000 biljnih vrsta. Vrt sadrži vrlo vrijedne zbirke endemskih vrsta, tercijalnih relikata, naših floristićkih rijetkosti. U prekrasnom ambijentu se na jednom mjestu mogu vidjeti brojne egzotične vrste drveća kao što su japanska trešnja (Prunus serrulata), mamutovac (Sequoia), ginko (Ginkgo biloba). Posebnu atrakciju predstavlja fontana u centralnom dijelu vrta, okružena bujnom vegetacijom, koja doprinosi da vrt na posjetioca ostavlja utisak romantičnog cvijetnog parka. Botanički vrt posjeduje veoma vrijedan herbarij. Autori tih vrijednih kolekcija su: Blau Otto (1828-1879), Moellendorff Otto (1848-1903), Hofmann Florian (1834-1889), Brandis Erich (1834-1931), Fiala Franjo (1861-1898), Beck Günther von Mannagetta (1856-1931), i Maly Karlo(1874-1951).

Odjeljenje za etnologiju 1913. g. je smješteno u jednom od paviljona Zemaljskog muzeja čiji enterijer oslikava izgled bosanskohercegovačke tradicionalne gradske kuće. Prikupljanje etnološkog materijala otpočelo je sa osnivanjem Muzeja 1888. g. kada su otkupljeni veoma vrijedni etnološki predmeti (kao naprimjer, kompleti narodnih nošnji).

Odjeljenje se bavi muzeološkim, naučnoistraživačkim i pedagoškim radom. Izdaje godišnjak Glasnik Zemaljskog muzeja sv. Etnologija; ima jednu stalnu izložbenu postavku, a svake godine nudi nekoliko tematskih izložbi. Muzejski stručni i naučni radnici sakupljaju, čuvaju, izlažu i proučavaju sve segmente materijalne, duhovne i socijalne roblem naroda Bosne i Hercegovine. Odjeljenje za etnologiju posjeduje bogat fundus muzejskog materijala koji je pohranjen i tematski razvrstan u zbirke.

Posebno mjesto u ovoj kulturnoj instituciji ima "Sarajevska Hagada".

Sarajevska Hagada je jevrejski rukopisni iluminirani kodeks, koji potječe iz srednjovjekovne Španije. Smatra se jednom od najljepših knjiga ove vrste, a čuva se u Zemaljskom muzeju u Sarajevu i u njegovom posjedu nalazi se od 1894. godine, dok je prije toga pripadala sarajevskoj jevrejskoj porodici Kohen.

Sarajevska Hagada je zajedno sa Jevrejima napustila Španiju još u 15. vijeku, a postoje podaci da se još 1609. godine nalazila u Italiji. Nastala je negdje u sjevernoj Španiji, u drugoj polovini 14. vijeka, dakle poslije 1350. godine. Sadržaj sarajevske Hagade ispisan je krasnopisom na prerađenoj i istančanoj koži, kada papir još uvijek nije ušao u masovnu upotrebu. Ova izuzetna rukopisna knjiga ima 142 pergamentska lista. Neki od njih ispisani su krasnopisom, neki iluminirani, a neki, opet, potpuno prazni. Uvezani su u tabake od po osam ili dvanaest stranica.

Jakob Finci je zapisao:

"Prohujali su vijekovi od onog vremena, sredine XIV stoljeća, kada je, u zlatno doba Španije, nastala čudesna i neprevaziđena "Sarajevska Hagada". Pitanje je hoćemo li ikada saznati pravi datum i mjesto rođenja knjige koja je, kao simbol oslobođenja, postala i simbol Sarajeva. Naravno, pored misterije o datumu i mjestu nastanka, mala je misterija i ko ju je ustvari oslikao? Ako je bio Jevrej, kako se usudio slikati ljudske likove, a ako je bio hrišćanin, ko mu je davao instrukcije? Da li je možda bio musliman, jer su u to doba u Španiji živjeli sa Jevrejima u velikoj slozi i ljubavi, bili su majstori kaligrafije, a i njima vjera brani prikazivanje ljudskog lika? Ko zna, ali i to pokazuje da je misterija koja je tako davno rođena, još do danas neodgonetnuta...

Kada se Hagada otvori, već prva slika zbunjuje. Zamislite u XIV stoljeću prikazati zemlju okruglom! Pa zbog takvog "zločina" Giordano Bruno je 200 godina kasnije gorio na lomači, a naši autori su je uzeli kao gotovu stvar i ponovili u svakom danu stvaranja. Listamo li dalje te sjajne stranice – imamo pred sobom cijeli Stari zavjet, a možete li zamisliti priče koje su uz to pričane? Sigurno su bile na ladino jeziku, jeziku kojim je i Servantes pisao, da bi kasnije bile pričane na italijanskom, vjerovatno bosanskom ili nekom trećem jeziku. Slike su toliko inspirativne, da nije teško zamisliti kazivača kako svaku stranicu Hagade obogaćuje svojim, uvijek novim tumačenjima, nerijetko povezanim sa svakodnevnom situacijom.

Nakon 1492, po izgonu iz Šanije, vjerovatno 1510. godine Hagada mijenja vlasnika. Zabilješka govori o 18. godini nakon izgona, ali nam ne daje imena niti starog niti novog vlasnika. Opet misterija. Je li neko kupio knjigu za bagatelu da bi se prodavac mogao spasiti i prehraniti, ili je neko kupio knjigu kako bi pomogao nevoljniku koji nije imao ništa drugo vrijedno na prodaju, što je i tada, kao i mnogo puta nakon toga, moglo da spasi život.

Konačno pravi trag! Godina 1609. i bilješka da u ovoj knjizi nema ništa protiv Crkve. Hagada je amnestirana i neće gorjeti na lomači, na koju inkvizicija stavlja i mnogo bezazlenija djela. A slika sa prve strane? Možda je kontrola počela tek od druge stranice, a možda je i taj kontrolor bio pristalica tada bogohulnih ideja Giordana Bruna.

I nakon toga – duga stanka. Šta je bilo izmedu 1609. i 1894. Možemo samo pretpostaviti.

Knjiga je, ili kao miraz, ili kao mito, ili jednostavno kao dio imovine onih koji su tražili svoje mjesto pod suncem, dospjela u Bosnu i Hercegovinu, u grad Sarajevo. U tom evropskom Jerusalemu, gdje Jevreji žive sa ostalima od 1565. godine, Hagada je doživjela svoju svjetsku slavu. U ovom gradu je 1892. godine formirano Jevrejsko kulturno prosvjetno i humanitarno društvo "La Benevolencija", a kada je Josef Koen ponudio da društvu proda Hagadu, jednostavno – bila je preskupa. Kolika je njena vrijednost danas? Tko to zna? Cifre idu do nevjerovatnih 700 miliona dolara (vjerovatno nastali kao štamparska greška od procijenjenih 7 miliona dolara), a tada je prodana za 150 kruna, koje danas (a vjerovatno su i tada) vrijede 15.000 maraka. Kupac je bio Landes Museum - Zemaljski muzej, koji je otvoren 1888. i koji je bio u situaciji da otkupljuje vrijedne starine. Tada se desila još jedna stvar, koja je inače gotovo nezabilježena. Knjiga je poslana u Beč na prvu ekspertizu i, vjerovali ili ne, nakon dvije godine se vratila u Sarajevo.

Nakon mjeseci i mjeseci rata u Bosni i Hercegovini, pojavili su se napisi u svjetskoj štampi o tome kako je Hagada uništena, pa onda oni o tome da ju je Vlada Republike Bosne i Hercegovine prodala i za novce kupila oružje – riječju, širile su se laži, kao što se to uvijek u ratu dešava. Početkom 1995. Bosna više nije bila glavna tema svjetskih medija. Pustili su da krvarimo, a oni su se bavili drugim stvarima. Tada se rodila ideja da se skrene pažnja na Sarajevo na našu tragediju, a da se za to iskoristi Hagada. Senator Liberman je rekao: "Ja bih došao u Sarajevo, ako će za Pesah biti Sarajevska Hagada na stolu". Predsjednik Izetbegović i premijer Silajdžić su prihvatili ideju i za Pesah 1995. Hagada je, pod neviđenim mjerama obezbjeđenja donesena u Jevrejsku opštinu. Bio je to događaj koji su zabilježili svi svjetski mediji, nemali broj njih je poslao specijalne izvještače u Sarajevo samo zbog tog događaja, na CNN-u je to bila "Breaking News", a zbog čvrste opsade, Liberman nije stigao.

Svejedno, Hagada je po treći put javno prikazana. Dokazali smo da u ovoj zemlji nismo takvi da obavezno uništavamo sve tuđe vrijednosti samo zato što nisu naše, uspjeli smo da postignemo ono što smo željeli – da skrenemo pažnju svijeta na Sarajevo na Hagadu. Naredne godine, emisiju ABC Night Line na američkoj televiziji posvećenu Sarajevskoj Hagadi vidjelo je 12 miliona gledalaca.

Vjerujemo i želimo da narednih 650 godina života Sarajevske Hagade protekne u miru i spokojstvu i da njena ljepota nadvlada sve teškoće i probleme.

Sarajevo, mart 2002."

Novinar: Adna Čengić, IIIb

ČAROLIJA SMIJEHA I OSMIJEHA

Zbog čega je ovo jedna od najneodoljivijih ikonica na svijetu?

Naučnojedokazanoda,štosevišeosmjehujete, drugi pozitivnije reaguju na vas.

5 NAJČEŠĆIH TIPOVA OSMIJEHA

1. *Osmijeh stisnutih usana*

Pokazuje da ona ima tajnu i da ne želi da vam je otkrije.

2. *Iskrivljen osmijeh*

Izvodi se najmerno i znači samo jednu stvar – SARKAZAM.

3. *Spuštena vilica*

Osmjehivanje spuštanjem vilice, kad je samo vilica spuštena kako bi se fingiralo zadovoljstvo.

4. *Osmijeh iskosa uz pogled naviše*

Ima snažno dejstvo i na muškarce i na žene, muškarci žele da je zaštite, a žene da budu kao ona.

5. *Kez*

Usiljeni osmijeh. Evidentno neiskren osmijeh.

Lažni ili iskreni osmijeh?

Lažni osmijeh

Pomjeraju se samo mišići usana i jagodica, ali ne i kružni očni mišići.

Odrasla osoba se u prosjeku nasmije se 15 puta dnevno.

Iskreni osmijeh

Prvo gdje treba provjeriti iskrenost jesu oči (bore oko očiju ukazuju na iskrenost).

Dijete predškolskog uzrasta nasmije se prosječno 400 puta na dan.

Zašto treba više da se osmjehujete?

U eksperimentu koji se sastojao u rangiranju privlačnosti žena prikazanih na 15 fotorafija, na kojima su imale sretne, tužne i neutralne izraze lica, učestvovalo je 257 ispitanika. Žene s tužnim izrazom lica označene su kao najmajne privlačne. Slike žena bez osmijeha na licu protumačene su kao znak da su nesretne, dok su slike muškaraca bez osmijeha na licu protumačene kao znak dominacije.

Smijeh u ljubavi

Žene se osmjehuju muškarcima koji ih privlače, muškarce privlače žene koje im se osmjehuju.

Za muškaca žena ima smisao za humor ne kada priča viceve, već kada se smije njegovim vicevima.

Merjem Selimbegović, IVa

"Dan bez smijeha je protračen dan"
Charlie Chaplin

Novi Polet, 2012, br. 44

List učenika Prve gimnazije u Sarajevu